

2010./2.évfolyam/3.szám

- A tartalomból:**
- **Amiért sok mindent érdemes vállalni**
 - **Bencés rendtartás 1928-ból**
 - **Sportéletünk**
 - **Hitelesség a vezetésben**
 - **Ballagás - 2010**

Pannonhal—

Tartalom

- 02 Tartalomjegyzék**
Maradunk - Változunk
- 03 Ausculta**
Amiért sok mindent érdemes vállalni
- 04 Akkor és most**
- 06 Kedves én! Lelkigyakorlat Bakonybélben**
A metteni "Kalliope Blasorchester" magyar útja
- 07 Az emberek halnak, a kritika él**
- 08 Ceija Stojka cigány holokausztúlélő elbeszélése**
Továbbtanulás - 2010
- 09 Kisebbségben - többségben**
- 10 Igazgatói beszéd az ünnepélyes átadón**
- 11 A Bencés Diákszövetség hírei**
- 12 Rendes prefektusok - interjú Mátyás atyával**
- 16 Civilizált prefektusok - interjú Sztulik Balázssal**
- 18 Sportéletünk**
- 20 Szellemi kaland Sankt Pöltenben**
Ifjúsági Bélyeggyűjtő Kör
- 21 Látogatás Karácscfalván**
- 22 Hic fuit - Interjú Gutowski Roberttel**
- 24 Könyvajánló: Hitelesség a vezetésben**
Bencés konferencia
- 25 Támogatói oldal**
Beszámoló az adományok felhasználásáról
- 26 Ballagás - 2010**

Kiadja a Bencés Kiadó és Terjesztő Kft.

a Pannonhalmi Bencés Gimnázium Alapítvány megbízásából
pannonhal-ma@osb.hu

9090 Pannonhalma, Vár 1. Tel: 06-96-570-140

Szerkesztette: Bajnóczi Gábor, Csertán Károly, Horváth Tamás,
Juhász-Laczkó Albin OSB, László Zoltán

A fotókat készítette: Borián András, Horváth Tamás, Kovács Adorján,
Meszes Márton, Radics Ottó, Schmal Fülöp, Török Péter, Varga Márton

Grafikai terv: Schmal Károly

Készült az Arrabona Print Csoport - Print Invest Magyarország Kft.
győri nyomdájában 4100 példányban

Pannonhalma, 2010

Maradunk

A Pannonhal-MA újságokat köszönettel megkaptam. Olyan volt ez a két levél, mint egy karácsonyi ajándék. Vagy amikor csomagot kaptunk otthonról. (Nem biztos, hogy pont azt kaptuk, amit kértünk, de biztos, hogy annál sokkal többet és jobbat). Ahogy olvastam a lapokat, néha szinte ott éreztem magam a hálóban (ami akkoriban persze teljesen más elrendezésű volt), vagy az iskolában (aminek szintén más volt a rendszere). A honlap (örülök, hogy leveletek alapján megtaláltam) képei szerint csak a diákok nem változtak meg: ők DIÁKOK, és majd lesznek Öregdiákok, akik örülnek, hogy a nagy átalakulásokban a fix, az igazodási pontok megmaradtak. Öszinte tisztelettel kívánok munkátokhoz sikert

Mácsai András Ph'76

Nagyon nagy öröm volt itt 900 km messzeségben kézhez venni a lapot. Feléledtek a régi szép emlékek. Eddig mindig helyes döntés volt, ha a pannonhalmi értékrend szerint döntöttem az élet dolgaiban. Szívesen olvasnám továbbra is a munkátok, s ha van rá mód (pl. alapítvány) támogatnám is azt.

Vasvári Gergely Ph '98

Megkaptam a Pannonhal-MA legutóbbi számaát, nagyon szépen köszönöm! Hitet, erőt, kitartást kívánok áldozatos munkátokhoz! A Jóisten áldása legyen Pannonhalmán(-MÁN)!

Czákler József Ph'78

Kedves Alma Mater, örömmel olvasom a Pannonhal-Ma számaát, és állandóan várom, hogy mikor érkezik. Köszönöm a lap által informálást, jó munkát kívánok!

Jász Gábor Ph'97

Változunk

Diáktársaim! Ezután is köszönöm a Pannonhal-MA legújabb számát. Gratulálok az eddig megjelentek színvonalas értékrendjéért, tartalmi és formai igényességéért, ötletességéért. A Jóisten áldását kérem további munkátokban erőben-egészségben! Sok szeretettel:

Karosi György Ph '66

Tisztelt Szerkesztőség! A mai napon egy szép nagy, de üres borítékot találtam a levélszekrényemben. A feladó a Pannonhalmi Bencés Gimnázium Alapítvány volt, és utalás volt arra, hogy a Pannonha-MA folyóiratnak kellett volna benne lenni, ami sajnos kimaradt.

Molnár László Ph'67

Tisztelt Diáktársak, kedves Barátaink! Nagyon köszönjük megerősítő és megtisztelő visszajelzéseiteket! Örömmel fogadjuk kritikáitokat is, amelyek azt bizonyítják, fontos Számotokra, hogy rendszeresen olvashassatok gimnáziumunk híreiről. Elnézéseketek és türelmeteket kérjük amiatt, ha leveleitekre késik a válasz, ha egy korábban már bejelentett változás ellenére még a régi címekre érkeznek az újság. Az újsággal kapcsolatos feladatokat prefektusi munkánk mellett látjuk el, s emiatt sajnos nem mindig jut elég időnk a Pannonhal-MÁra és Rátok. De jó hír, hogy a borítékolással megbízott lelkes kis csapat, a IX.a osztály (akiket a diáktársi buzgalom mellett egy kicsit a továbbbalvó cédulák is motiválnak) nagyot fejlődött: egyre kevesebb borítékot postázunk üresen vagy címzés nélkül! Lelkesedéssel és baráti üdvözléssel:

a szerkesztők

Ausculda

Amiért sok mindent érdemes vállalni

Vakmerő állításnak tűnik. Mégis meg merem kockáztatni, hogy kijelentsem: Jakab apostol – Bar Klopa, az Úr rokona – ugyancsak fején találta a szöveget. Akkor, amikor sikerült neki három szóval meghatározni, hogy mire nevelik az ifúságot a Qpacon. Ez a három szó magyarul három. Az eredeti görögnek még egyszer annyira van szüksége. Ho nomos teleios ton tész eleutheriasz. Latinul lapidáris: *lex perfecta libertatis*. Ezek után, ugye, már szinte szükségtelen azt a három szót végre magyarul is elárulni a sokoldalúan művelt olvasónak: a szabadság tökéletes törvénye. A Bibliában található, a Jakab-levél 1:25 alatt.

Azért nem száz százalékgig csak nagyképűség, hogy a két klasszikus nyelvet is idéztem. Mert a szavak sorrendje fontos. Az eltérő nyelvtani sajátosságok miatt ugyanis a magyarban éppen ellenkező a sorrend. Márpedig időben, logikusan, nevelésben előbb jön a törvény, ez vezet aztán – ha igazán tökéletes – a szabadságra.

Rátérünk végre a lényegre? Miért lehet így summázni a qpaci emberformálást? Hát nézzük.

A törvény az rend, fegyelem, értékek súlyozása, káros elemek kiselejtezése. Ha tökéletes, akkor bölcs, kiegyensúlyozott, mértéktartó, körültekintő. Nem annyira kívülről kényszerít, mint inkább belső meggyőződés diktálja. Így nem gerinctelen meghunyászkodás, szolgai megnyomorodás, élehetetlen támasz után tapogatózás, szellemi igénytelenség, opportunisták megalkuvás az eredmény. Hanem ellenkezőleg: az ésszerű függetlenség, az emberi méltóság szabadsága.

A Qpac ezt a szellemet képviseli! (Hetven éves? Ezer éves? Másfélezer éves? Kétezer éves? Döntsd el magad!

A szülők ezt remélik, mikor éppen ide íratják be csemetéjüket. A prefektusok és tanárok ezt tartják hivatásuknak, életföladatuknak. Ennek érdekében szükséges a lelki-testi fegyelmezés. Ezért a biztos tudást megkövetelő oktatás. Esetenként ezt nyűgnek érezzük, és nyűgösködünk. De ne felejtjük: az a középen álló szó = tökéletes, roppant igényes valami.

Éltrevaló és értékes fölnöttek akarunk lenni. Nem vitás, hogy ehhez kemény fölkészülésre van szükség. A gerinc, a jellem, a „kiművelt emberfő”, a felelős döntésekre képes férfi nem terem minden bokorban. Szükségünk van arra, hogy a négy, vagy hat esztendő alatt a külső-belső tartás szilárd tulajdonunkká acélosodjék. Persze ennek majd még tovább kell fejlődnie. De az irány biztosításához éppen ezek az évek döntően fontosak.

A tökéletesre törekvés kitartást föltételez. Ha abszolút mérceként értenénk, lehetetlen kívánság volna. Épp az ellenkezőt eredményezné: kudarc-élményt, letörést, boldogtalanságot. Erről azonban szó sincs. Akire a példabeszéd szerint öt talentumot bízta, attól nem vártak még tízet, de az öt pluszt ki kellett gazdálkodnia. Aki tízzel sáfárgodott, annak további tíz volt a 'normája'. A törvény akkor tökéletes, ha nyomában valódi szabadság, nemes emberi méltóság fakad. A Qpac ezt igyekszik megértetni. Ezt a tudatot, ezt a meggyőződést, ezt az életelvet, ezt a begyakorolt, kikristályosodott életformát akarja látni valamennyi az életbe kilépő fiánál. Az ilyen szabadság egész személyiségünket átjáró, beragyogó kincs. Nem devalválódó érték. Nagyon sok mindennél többet ér. (Most még olvasd ide a cikk címét – és kész is.)

Akkor és most

Bárdos Remig féle Rendtartás a Szent Benedekrendi Gimnáziumokban és Real-gimnáziumokban - részlet -

... Szent Benedek szellemében. A schola servitii dominici családias jellegét érvényesíthetjük iskoláinkban is. Mindenütt tündököljék a katolikum. Az igazgató a tanári karnak és az egész ifjúságnak, az osztályfőnök a maga osztályának, minden egyes tanár a maga tanítványának atyja. A mennyei Atyának Jézus Krisztusban szemléletesen jelentkező atyai tulajdonságait másolta Szent Benedek az apátról írt rajzában (Reg. C. II. es LXIV.). E tulajdonságokat utánozzuk és követjük oktató tevékenységünkben. Szent Benedeknek minden fia ismeri ezeket: azért csak példaképpen iktatunk egyetkettőt ide: *aequalis sit omnibus caritas; non discernatur persona; non unus plus ametur; quam alius; secundum uniuscuiusque qualitatem vel intelligentiam se omnibus conformat, Omnia bona et sancta factis amplius quam verbis ostendat; magis prossede; quam praeesse velit; semper superexaltet misericordiam iudicio; student plus amari; quam timeri stb.* Ily benedeki mérték szerint való és a szülői elfogultságtól mentes atyai gondviselésünkből tanítványaink kiérzik, hogy gyermekeinknek tekintjük őket és összeforrnak velünk. - A családias jelleg követelménye továbbá, hogy a tanulók egymás közt testvérek legyenek. Ne álljanak, mint idegenek egymással szemben. A fiatalabbak az öregebbeket tiszteljék, az öregebbek a fiatalabbakat szeressék. Valamennyien alma matert lássanak a nevelő iskolában, amelyhez életük későbbi idejében is ragaszkodnak (diákszövetség). Mindezt gondosan ápoljuk bennök; a családi közösséget éltető stabilitas érvényesül ezzel.

A schola servitii dominici másik jellemzője, hogy operi Dei nihil praeponatur. Ehhez képest a benediktinusoknak az istentiszteletben mindenkor ki kell tűnniök és e kitűnőségüket nevelő és oktató eljárásukban is érvényre kell emelniök. Tanítványainknak szinte tündökölniök kell az istentisztelet eredményeinek gyakorlásában; a szóbeli és elmélkedő imádságban (vallásoktatás, exhortatio), az egyházi énekben, a szentmiseáldozat értékelésében, a szentségek felvételében, a mindennapi lelkiismeretvizsgálásban és a szentelmények használatában.

A szegénység fogadalmát biztosító vita communis követelménye, hogy a diákjóléti intézményekre nagy gondot fordítsunk. Tanítványaink közül a szegények, gyenge szervezetűek különös figyelemben részesüljenek, szintúgy a betegek is. A deáksegélyező működése ne szorítkozzék a tandíj-, a tankönyv- és ruhasegélyre, hanem vonja a maga körébe az elszállásolást, a sorkosztolást, a tizórai étkezés, az orvossággal való ellátást, a deákasztalt, napközi otthon ügyet is. A segélyezésnek nevelő hatása fokozódik, ha végrehajtó műveleteiben a tanulók közreműködését is biztosítják.

Fogadalmi formulánknak az a jellemző sajátossága, amely a morum conversioban nyer kifejezést, tanítványainkkal szemben a lelki élet gondos ápolására készíthet bennünket. E tekintetben ér együttal józan világnézet kialakítására való törekvésünkben gyönyörű és könnyen alkalmazható zsinórmértékül szolgálhat Regulánk VII. fejezete. Röviden e jelszavak fejezik ki programunkunkat: istenfélelem - istenjelenlét - kegyelmi állapot: engedelmesség Istennek, egyházi és világi előljáróknak, engedelmesség nehéz és bajos helyzetekben: bizalom és közlékenység a nevelő tanárokkal, főleg a vallástanárral, osztályfővel és igazgatóval szemben, megelégedettség és anyagi, érzéki javaktól való lelki függetlenség, embertársaink megbecsülése, családi, iskolai, egyházas és hazafias szellem: bűnös beszéd kerülése, lelki öröm ennek műveletlen megnyilatkozásai nélkül, igaz beszéd, lelkiség, műveltség a táplálkozásban, ruházkodásban, a test ápolásában, nyugalmi és mozgási helyzetekben.

Benediktinus vonás továbbá a kirótt munkának az engedelmesség szellemében való pontos elvégzése. E címen tanítványainkat vallási és iskolai kötelességeik pontos elvégzésére kell nevelnünk. A kötelességérzet és a kötelességteljesítés értékes útravaló az egész életre, amelyet úgy alakíthatunk ki tanítványainkban, ha magunk pontos kötelességteljesítéssel mindig jó példát adunk és a kötelességteljesítést állandóan és következetesen megköveteljük tőlük.

Tökeletességünk Szent Benedek atyánktanítása szerint a szeretetben határozódik meg. Azért tanítványainkat is az isteni és felebaráti szeretet gyakorlására neveljük. Szeretni annyit tesz, mint jót tenni, vagyis végelemzésben azt akarni és tenni, amit Isten akar. Adjunk tehát tanítványainknak alkalmat az isteni és felebaráti szeretet gyakorlására. Idetartozik: a ministrálás, az oltárnál a szobroknak virágokkal való díszítése, osztálytársaikkal szemben az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek gyakorlása (beteglátogatás, a segélyezésben való közreműködés, az elhunytakért való imádság., instruálás) stb.

Végre Rendünk sajátlagos kormányformája, amelyben az apáti patria potestas oly erősen érvényesül, s amely szerint minden kolostor viszonylagosan önálló közösség, az osztályfő-rendszer erős kiépítésére int bennünket. Általában is, de különösen népes intézetekben és nagyobb városokban a tanulók iskolai nevelése és főleg iskolán kívüli életviszonylatainak kézbentartása nélkül a lehetetlenséggel határos. Amint az apátságok életfolyamatának szálai a főapát kezében futnak össze, emellett azonban minden egyes apátság viszonylagosan önálló közösség, azonképpen az intézet nevelés- és oktatásügyi életfolyamatának szálai is az igazgató kezében összpontosulnak, az egyes osztályok azonban viszonylagosan önálló közösségek, amelyeknek ügyeit egyenkint egy-egy osztályfő intézi Istennek és az igazgatónak tartozó felelősséggel.

Pannonhalma, 1928

Életünk

Kedves én! – Lelkigyakorlat Bakonybélben

A március 15-ei hosszú hétvégét Bakonybélben töltöttük. Együtt az osztállyal, még utoljára. Külön érdekesség, hogy kilencedikben szintén itt, szintén Anzelm testvér vezetésével vettünk részt a nagybőjti rekollekción. Nagy volt a kontraszt. Az új helyzettel barátkozó, formálódó osztályközösségünkben helyüket kereső srácok helyett az utolsó együtt töltött hónapjait élvező „fiatalemberek” szálltak le a vonatról.

Mivel Anzelm testvér csak hétfőn ért rá, a szombat este és a vasárnap filmezéssel, kirándulással és beszélgetéssel, játékkal telt el. A tényleges lelki gyakorlatok hétfőn kezdődtek. Az első aktus a levelek kiásása volt. A leveleké, amelyeket kilencedikesként irtunk saját magunknak. Legtöbbünk már nemcsak azt felejtette el teljesen, hogy mit írt, de egyáltalán az első évünkől sem tudtunk felidézni szinte semmi használhatót. Tehát nagy várakozással és két ásóval nekivágtunk a Bakonynak, hogy fölkutassuk a rejtekhelyet. Már maga az elrejtés is komoly ceremónia keretében zajlott, amin csak három ember vehetett részt. Ezek közül egy már nem az osztály tagja, úgyhogy prefektusunk és egyik diáktársunk halvány emlékeire és kézzel rajzolt térképekre hagyatkozva elértünk egy tisztásra, ahol egy elásott műanyag doboznak kellett lennie. Ennek a bizonyos doboznak a kiásása is szimbolikus jelentéssel bírt. Hiszen nem egyszerű „visszatalálni” régi önmagunkhoz. A ládát is csak a harmadik – egyre inkább elhatalmaso-

dó reménytelenség közepette ásott – gödör rejtette. Ezek után visszamentünk a plébániára. Ott Anzelm testvér bevezető szavai után, amelyekből többek között az is kiderült, hogy a testvér egykori osztályával tett hasonló kísérlet végeredménye még mindig egy erdő talajszintjének képezi részét, felbontottuk a leveleket. Nagyjából fél óránk volt elolvasni, majd újra végigolvasni és megemésztetni. Utána ismét összegyűltünk, és egy nagy lapra fölírtunk egy-egy szót: az olvasás nyújtotta élmény lenyomatát. „Utazás”, „izgalmas találkozás”, „rosszabb, mint vártam”, „pozitív életfelfogás”, „móka” és hasonló hívószavakkal telt meg a papír. A tesvér értékelő szavai után magunk között is megtárgyaltuk a dolgokat, ami hatalmas nosztalgiazásba torkollott. Többen mondták, hogy nem gazdagodtak semmivel a hétvége alatt. Szerintem ez a lelkigyakorlat az elmúlt négy év értékelésében, összeszedésében és lezárásában nyújtott segítséget. És ez mindenképpen többlet.

Dobszay Balázs 12.b

A metteni „Kalliope Blasorchester” magyar útja

Mint minden évben, a metteni „Kalliope” fúvósszenekar idén is kirándulást szervezett. Az úti cél ez alkalommal Ausztria és Magyarország volt. Konrád atya segítségével az öt napos út szálláshelyei is megoldódtak. Mivel kb. hat óras ez az utazás, a harminchárom gimnazista fiú és lány négy kísérő tanárral és szülővel Linzben tartott pihenőt.

Mikor estefele a nagy fehér turistabusz megérkezett a Pannonhalmi főapátságához, Konrád atya már a bejáratnál várta a német vendégeket. Pont ekkor érkeztem családommal oda. Húgommal mi is metteni diákok vagyunk. Miután mindenki (néhány kisebb lánynak nagyobb volt a bőröndje mint a teste) keservesen felcipekedett a harmadik emeletre (1. sokk), két hálót mutatott meg Konrád atya, ahol a gimnazisták a következő két éjszakát eltölthetik. Egyikük

se aludt addig életében ekkora hálóban közösen ennyi emberrel (2. sokk), így elég váratlanul érte – főleg azokat, akik a lépcsőn felfelé menet már megbeszélték, hogy kikkel lesznek egy szobában. Szóval mindenki közös „szobában” volt. (Na persze lányok-fiúk külön.) Nekem nagyon furcsa volt a „kihalt” gimnázium, hiányoztak a bent lakók (főleg a tavalyi tizedik, és este lévén az esti ima Konrád atyánál). Az esti program sétálással, kártyázással meg kosarazással telt. Szombaton reggeli után indultunk Budapestre. A Gellérthegyen elég széles volt az idő, de a kilátás felejthetetlen. Ott fent tartott a Kalliope egy spontán rövid állókoncertet. Nem kevés gyalogos állt meg. Délutánra már kisütött a nap, amikor az idegenvezetés után mindenki a belvárosban bolyongott. Este érkezünk vissza Pannonhalmára.

Életünk

Vasárnap itt is egyre jobb lett a hangulat, ahogy egyre több diák szállingózott vissza családjával a vasárnapi misére. Eközben a Blechbläserensemble, a Kalliope egy része játszott röviden a bazilikában. Az izletes ebéd után elindultunk a Tihanyi Apátságához. Az idő egyre rosszabb lett sajnos, és mire odaérkeztünk, mindenkinek elment a kedve a balatoni fürdéstől.

Annak ellenére, hogy fújt a szél és esett az eső, szép hely volt, kedvesen fogadtak bennünket és este néhány söröző is nyitva volt. Másnap, hétfőn egy idegenvezető bemutatta a kolostort, belül nagy hasonlóság van a mettenihez.

A pannonhalmi gimnázium tele volt diákkal, mikor Tihanyból visszaérkeztünk. Teljesen más érzés volt, mint az előző napokban. Miután elküldtük a kosárlabdacsapatot a tornateremből, elkezdődött a próba. Eközben páran hoztak székeket, mások meg kezdték átalakítani a termet. Két órával később elkezdődött a koncert, szerencsére akadtak érdeklődők is – telt ház.

A pannonhalmi koncert remélhetőleg mindenkinek nagyon tetszett! Ahogy láttam – Titusz és Konrád atyának biztos. Christoph Liebl tanár úr (a Kalliope karmestere) pedig már egy jövő évi utat tervez a kamarakórossal szintén Pannonhalmára. A metteni diákok jól érezték magukat, akkor is, ha elég szokatlan volt egy ekkora üres fiú kollégiumban aludni.

Négy éve még én is tagja voltam a zenekarnak, sajnos az új iskolarendszer miatt nem jut idő mindenre. Tolmácsként egy év után jó volt megint visszajönni Pannonhalmára. Köszönjük szépen a vendéglátást! Üdv a pannonhalmiaknak Mettenből!

Deák Markus

A emberek halnak, a kritika él

Mint minden igazi pénteken, most is előadásra gyülekezett a diákság egy része. Az alkalom azonban annyiban más volt, több volt a megszokottakhoz képest, hogy nem meghívott egyetemi előadó, hanem iskolánk egyik tanára készült előadni. A plakáton talán épp ezért a név volt a legfigyelemfelkeltőbb. A kritika autonómiája címmel még sokaknak bírkózni kellett. Főként úgy, hogy a cím alatti „figyelemfelkeltő” részben a cím még meg is lett kérdőjelezve. Autonóm-e a kritika? Hogy nem egy átlagos irodalomórai témáról lesz szó, az borítékolható volt. Kis izgalommal ültem be én magam is, tudtam, most minden koncentrációmra szükség lesz, hogy felfogjam az előadás mondanivalóját. Komálovics tanár úr viccesen ezt úgy fogalmazta meg, hogy „lehet ki kéne tenni a tizenhatos, vagy tizennyolcas karikát az előadás plakátjára”. Ugyanakkor a tanár úr örült, hogy sokan eljöttek.

A tanár úr témaválasztásának több indoklást adott. Sokunknak „Az ifjúság kritikus tehát kritikus.” megfogalmazás tetszett a legjobban. Ezzel az egy mondatral a tanár úr megmagyarázta, hogy mi is érinettek vagyunk a kritikai beszéd elméletében. Egy hosszabb elméleti részben a kritika és a tér, a kritika és az idő valamint a kritika és a nyelv kapcsolatait tárta föl a tanár úr. A szöveg, a mű hatását világát elhelyezte egy szerző-mű-befogadó térben. Az előadás utolsó egyharmadában rátért egy-egy híres kritikára. Így Kölcsey Berzsenyi-kritikájára és József Attila Babits-kritikájára. Fontos volt látni, hogy a kritikai beszédet nem szabad az érzelmek harcterére vezényelni, ha adekvát megállapításokat kívánunk tenni egy-egy művel kapcsolatban.

Az előadás utáni interaktív részben kevesebben vettek részt ugyan, de ott alakult ki tanárok és diákok olyan nyílt és értékes párbeszéde, amely azt gondolom, ténylegesen Pannonhalmára sajátja. A háromnegyed óra hirtelen szűkös keret lett a kérdéseknek és a beszélgetésnek. Több tanár is kifejtette véleményét. Különösen érdekes volt a diákok számára, látni hogy tanáraik véleménye sokszor ugyanúgy különbözik, hogy néha ők is ugyanúgy keresik a maguk igazságát. Felvetődött az az egyre többet emlegetett probléma, hogy a kötelező olvasmányok nagyon távol állnak a diákoktól, és hogy a diákok nem motiváltak az olvasásban.

Jó volt látni, hogy a tanárok ezzel tisztában vannak, és hogy itt is elértünk egy olyan fázisba, hogy megérteni akarjuk a másikat, és nem megértetni valamit a másikkal.

Összességében rendkívül hasznos és értékes este volt. Később a szobában éjszaka, vagy másnap még sokszor szóba került egy-egy mozzanat. Ennek az előadásnak a hangulata és tartalma is bekerült sokak batyujába, amiből a későbbi évek során gondolkodásunk meríthet és táplálkozhat.

Dobszay Balázs 12.b

Életünk

Ceija Stojka cigány holokauszt túlélő elbeszélése

„Az emberek itt nem meghaltak, hanem elpusztultak”

Ceija Stojka nem azért jött hozzánk Bécsből, hogy a történeteket széppé tegye, hanem azért, mert megdöbbenette, ami ma Magyarországon történik népével. Elmondta nekünk történetét, a cigány holokausztot, azaz a Porrajmost, ami annyit jelent: „nagy felzabálás, megerőszkolás.” A „végső megoldás” keretében több mint ötmillió zsidó halt meg; a cigány áldozatokat nem számolták, őket névtelenül hajtották a gázkamrákba. Ceija tízévesen majdnem két éven át volt különböző koncentrációs táborok foglya. Először Auschwitzba, majd Ravensbrückbe, végül Bergen-Belsenbe vitték, ahol megérte a felszabadulást. Ezekben a táborokban bármit megtehettek velük. Ha a katonák éppen szórakozni akartak, nevetni rajtuk, egyszerűen kiállították őket a főterre, ahol nemegyszer huszonnégy órán át kellett vigyázzban állniuk. Elbeszélőnk életét sorstársai többször is megmentették, de mindennap meg kellett halnia a túlélésért.

Teremnyi hullahegyek között „éltek”, és Ceija ezeknek a hulláknak mesélte el a napjait. Ha nem tehetné volna, megőrül. Sokuknak nevet is adott: már meggyilkolt testvérei, unokatestvérei nevét kapták a holtak. Amikor felszabadították a táborot, a katonák kitisztították az SS-laktanyákat, és beköltöztették az egykori foglyokat, a halottakat pedig eltemették. Néhány szövetséges katona öngyilkos lett, amikor megértette, mi történt itt.

Amikor a koncentrációs táborok túlélői hazatértek, a cigányok nem tudtak beilleszkedni a társadalomba; az átélte borzalmakról nem beszéltek, magukba fojtották mindazt, aminek tanúi voltak. „A megrázkódtatás miatti sok rendkívül lassan oldódott. A hozzá kötődő rettegésnek további alapot adott az a tény, hogy a visszatértek jórészt kifosztva találták házaikat [...]. Környezetükben alig találtak részvétre. Szabadulásuk után sokan félelmükben hónapokig erdőkben bujkáltak. Előfordult, hogy a korábbi szomszédság kapával, kaszával kergette el az egyetlen túlélőt, amikor az a családjáról, javairól érdeklődött.”

Ceija Stojka előadása végén egy kéréssel fordult a hallgatósághoz: Hagyjátok élni az utódainkat, és legyetek résen, nehogy ez még egyszer megtörténjen!

Schmal Fülöp 10. b

Továbbtanulás - 2010

Idén is elkezdődött tizenkettedikes diákjaink számára a megmérettetés időszaka. Míg eddig viszonylag kisebb tétje volt az éppen aktuális tudásfelmérőnek, addig a most következő időszakban szakmai pályájuk, jövőjük múlhat egy-egy feladatsor megoldásának sikerességén vagy sikertelenségén. Reméljük és bízunk benne, hogy a fiúk az elkövetkező napok során jó döntéseket hoznak majd, és sikerül befutniuk azt a szakmai, emberi utat, amit választottak, megálmodtak maguknak.

Az első helyen választott egyetemek, szakok listáját böngészve elmondhatjuk, hogy a tizenkettedikes diákok döntő többsége valamilyen reál területet preferált (főként orvosnak, gyógyszerésznek, mérnöknek, gazdasági szakembernek jelentkeztek).

Humán pályát kevesen jelöltek meg, bölcsészettudománnyal valószínűleg csupán egy tanuló foglalkozik majd a jövőben. Érdekes továbbá a korábbi tendenciákhoz képest a valamilyen gazdasági, pénzügyi képzést választó diákok számának visszaesése. Évfolyamunkban többen is vannak, akik nem mindennapi hivatást szeretnének választani maguknak. Közülük két diákot faggattunk, hogy pontosan mit is szeretnének tanulni, és mi motiválta őket a pályaválasztás során.

Tóth József

Szabó Marci vagyok a XII.b osztályból. A Mozgássérültek Pető András Nevelőképző- és Nevelő Intézetében szeretnék továbbtanulni konduktor szakon. Szép neve van az intézetnek, de a rövidítése még jobb: MPANNI. Szóval kb. másfél éve történt egy nagy változás bennem, és kitaláltam, hogy közvetlenül emberekkel szeretnék foglalkozni. Gondoltam gyógypedagógiára

Életünk

és óvóbácsiságra is. Aztán beszéltem egy lánnyal, aki éppen a Petőbe készült, és összeállt a fejemben a kép, hogy ez a konduktorság valamiképpen az óvoda és a gyógypedagógia ötvözte, tehát nekem jó lesz.

A Pető Intézetben központiidegrendszer-sérült gyerekekkel foglalkoznak, akik mozgássérültek. Fontos, hogy az intézet a testi fejlesztés mellett a szellemi előrehaladásra is nagy hangsúlyt fektet a gyerekeknél. Nagyon jó eredményt ért el az ilyen jellegű odafigyeléssel. A hallgatók óvodás és kiskorú gyerekekkel foglalkozhatnak. Az oktatás a főiskolán erősen gyakorlati jellegű, sokat kell segíteni a gyerekek

mellett, aminek én nagyon örülök. Így minden nap le tudok majd tenni valamit az asztalra, magamnak elsősorban. Az ismerős lánnyal azóta is sokat beszélünk, hogy milyen neki ott, és csillogó szemekről, meg mosolygó, hálás arcokról beszél a gyerekek részéről egy-egy foglalkozás közben. Hát azt hiszem, ha valamiért, akkor a gyerekek vidámságáért, mosolyá-

ért érdemes dolgozni, küzdeni. Hát megpróbálom, de ahogy magamat ismerem, a foglalkozásokon a meséket, játékokat én is élvezni fogom. A tanulás meg majd lesz valahogy.

Borián András vagyok a 12. a-ból. A Műszaki Egyetem mechatronikai mérnöki képzését jelöltem meg első helyen. De mi is az a mechatronika és miért azt választottam?

Ezt a képzést sokan „science of intelligent machines”, azaz az intelligens gépek tudományaként említik, míg az Európai Unió „a mechatronika a gépészet, az elektronika és a számítógépes irányítás egymás hatását erősítő integrációjának nevezi. Valójában az ilyen mérnökök szinte mindennel foglalkoznak a polimerektől a kombájnokig és a mikrocsipektől a digitális fényképezőgépen át a belsőégésű motorokig. Manapság nagyon keresettek a munkaerőpiacon, mivel a cégek felismerték, hogy mennyi előnye van ennek a komplex képzésnek a túlságosan egy területre koncentráló szakokkal szemben. A mechatronika 2005 óta önálló alapszak Magyarországon. Jelenleg a mérnöki pályák közül erre a legmagasabb a bekerülési ponthatár. Idén körülbelül 540-en jelentkeztek a 120 helyre, szóval a leendő mérnökök körében keresett szaknak számít. Marcell bátyám (Ph '07) is ide jár, részben az ő színes és izgalmas elbeszéléseinek köszönhetően három osztálytársam is ezt jelölte meg első helyen rajtam kívül. Mindnyájan abban bízunk, hogy tényleg olyan izgalmas 5-6 év lesz a következő, mint azt reméljük.

Kisebbségben – többségben

Van egy álomom, hogy az Isten által egységnek teremtett Kárpát-medencében békében élnek a nemzetek – kezdte Főapát úr köszöntőjét az idén kilencedik alkalommal meghirdetett Cultura Nostra történelmi verseny döntőjének díjkiosztásán.

Azért kezdtük a beszámolót az egész verseny végével, mert Főapát úr köszöntőjének középpontjába azt a gondolatot helyezte, ami a verseny idején témáját bennünk is megérlelte. Az első világháború előtti Magyarország térképe előtt szemlélődve igen egységesnek tetszik az ország: kiegyensúlyozottságot, rendezettséget sugall. Amint viszont fellapozzuk a történelemkönyveket, olyan törésvonalakat fedezünk föl, amely alapvetően meghatározta a 20. századi történéseket a Kárpát-medencében: a nemzetiségi kisebbségi-többségi viszonyokat. A kérdés múltban gyökerező összetettségét, fontosságát és 21. századi időszerűségében a lehetséges megoldások keresését szerettük volna hangsúlyozni, amikor *Kisebbségben – többségben* (Etnikumok a Kárpát-medencében a 18-20. században) címmel meghirdettük idei versenyünket.

A középiskolai tananyag ilyen formában nem tárgyalja a kérdést, tehát nehéznek ígérkezett a diákok számára. A döntős csapatok azonban alaposan felkészültnek mutatkoztak a Szarka László (Selye János Egyetem, Révkomárom) vezette zsűri előtt, aki külön felhívta a diákok figyelmét a velünk élő népek történelmének fontosságára. A Pannonhalmi Főapátság és a Rákóczi Szövetség közös rendezvénye 2010. március 27-én zajlott le Pannonhalmán. A versenyt a Baár-Madas Református Gimnázium (Budapest) nyerte, második helyen pedig a Bolyai Farkas Elméleti Líceum (Marosvásárhely) csapata végzett.

A verseny a következő tanévben lesz tíz éves. Szeretnénk még színesebbé, a diákok számára még vonzóbbá tenni az egyébként is népszerű vetélkedőt az évfordulóra, mindezek mellett megőrizni a verseny egyediségét: a döntő családi hangulatát, a győzteseknek szóló egyhetes jutalmút felejthetetlen pillanatait.

Fejlődési pályán

Igazgatói beszéd az ünnepélyes átadón

Hardi Titusz OSB igazgató beszéde 2010. március 05-én „A Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium nevelési-oktatási infrastruktúrájának fejlesztése” pályázati felújítás zárórendezvényen.

Tisztelt Egybegyűltekt! Kedves Vendégeink!

Szent Benedek, rendünk alapítója, azt írja egy helyütt, hogy mindig tudni kell előszedni újat és régit. Bizony, kedves egybegyűltekt, ez a kettő: a régi és az új egymástól elválaszthatatlanok. A siker titka, Pannonhalmi sikerének titka is ez: Hit a régiben, és bátorság az újra. Ezer éve épül itt ez a hely, és minden egyes korszak *hozzáadott* valami újat, úgy, hogy közben megőrizte a régit. Így épült egygyé az Árpád-kori bazilika, a késő gót kerengő, a barokk refektórium, a klasszicista könyvtár, majd a modernkori gimnázium épülete. Minden egyes kor, minden egyes nemzedék hozzáadta a sajátját. Ezzel a pályázattal tovább folytatódott ez a láncolat, és ebben a láncolatban most, a XXI. század elején, amikor a legnagyobb feladat talán éppen

a meglévő értékek elmélyítése, bizony szimbolikus jelentéssel is bír az, hogy a projekt kapcsán mi is a mélység felé terjeszkedtünk: kiástunk egy emeletnyit a gimnázium alagsorában.

A hozzáadott érték. Így lehetne a legjobban összefoglalni mindazt, ami a projekt keretében történt. A régit megtartva korszerűsítettünk, hogy az itt folyó kiemelkedő oktatási-nevelési munka továbbra is az élvonalba tartozzék. Az újonnan kialakított nyelvi termektől a számítástechnikai laboron át a diákműhelyek vagy a vezetéknélküli hálózat kiépítéséig valójában azt az infrastruktúrát fejlesztettük tovább, amely eddigi tevékenységünket, a legjobbak közé tartozó oktatást, a számos idegen nyelvet, az 54 szakkört a médiaszerkesztéstől egészen a könyvkötészetig; de ugyanígy a kémia vagy filozófia OKTV döntőseinek a felkészülését is lehetővé tette. Korszerű tudáshoz két dolog kell: Hagyomány, hogy legyen mihez *hozzáadni* a ma értékeit; és *újítás*, hogy a hagyomány eleven maradjon, nyitott a mára.

A hozzáadott érték azonban csak akkor hoz igazi gyümölcsöt, ha minden egyes

diák képes befogadni azt. Külön öröm számunkra, hogy a projekt keretében ehhez a fajta esélyegyenlőséghez is közelebb jutottunk. A hátrányokkal küzdő ifjak számára a számos technikai és funkcionális újítás ma már teljes mértékben lehetővé teszi, hogy részesedjenek mindabban, amit ez az iskola nyújt. Az akadálymentesítés, a nagyothallókat segítő indukciós hurok, a gyengén látók tájékozódását könnyítő padlóburkolat ahhoz segíti hozzá iskolánkat, hogy mindenkinek, megkülönböztetés nélkül, de mégis személyre szabottan hozzáférhetővé tegyük Pannonhalmát. Pannonhalmát, amely egyszerre ezer éves múlt, a jelen kihívásaira való nyitottság, és az a reményt, amellyel a jövőbe indulunk. Ez a fajta tanulás olyan feladat, amelyhez az akadálymentesítést nemcsak építésszerűen, és nemcsak a hátrányokkal küzdők számára kell megvalósítani.

Mert a *hozzáadott érték* igazi befogadásához közösség is kell. Olyan közösség, amely elfogadja és befogadja az érkezőt. Amely otthont biztosít kicsiknek és nagyoknak egyaránt. A projekt keretében a diákok otthona, a kollégium is tovább épült, hogy minél jobban betölthesse ezt a közösségformáló szerepét. Régi tervünk vált valóra, hogy az ide látogatókat már érkezésükkor olyan méltó fogadó helyiség várja, amely számos találkozásnak biztosít majd nyugodt, befogadó, otthonos teret. Az új diákszobák pedig a kis hetedikesektől az érettségiző tizenkettedikesekig egy másfajta találkozásnak lesznek majd terei: annak a közösségformálásnak, amely Pannonhalmi igazi varázsa, a hét 7 napján, reggeltől estig.

220 millió *hozzáadott érték*. És ezt szorozzuk meg 318-cal, ugyanis ennyi diák jár ebbe az iskolába. De vehetnénk az eljövendő húsz év diáklétszámát is, mert ez a mostani befektetés bennük nyeri majd el igazi értékét. Az ő nevükben is szólók, amikor most hivatalosan is átveszem az épületet:

Kérjük Istent, hogy a jót, amit elkezdtünk, ő vigye majd végbe.

BDSZ-morzsaák

Diákszövetségünk a bencés öregdiákok alma materi kötődésen átívelő, országos szövetsége. Közhasznú egyesületünk augusztusban 21 éves lesz. 3200 diáktárs hív, várja jelentkezésed.

Kezdeményezéseink

Befogadás

A testvériskolák kiváló 6-6 diákja (16-18 éves fiúk-lányok) részére keresünk (nyáron, egy hétre) befogadó bencés diákokat, azok családjait. A két iskola: a csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Teológiai Líceum és a karácsfalvai Sztójka Sándor Görög Katolikus Líceum. Szándéknyilatkozatot örömmel fogadjuk: dr. Lei Attila (Ph 84) drlei@t-online.hu; 70/945-2080

Hívnak az egyetemi tagozatok

A bencésdiák-lét nem fejeződik be az érettségivel: azok a generációk, akiket még 'élőben', vagy a tablókon láthattunk kis-diákként, előttünk járnak. És segítenek is. Talán a legnagyobb, bencés gimnáziumban meg nem élhető bencésdiák-élmény az, amikor egy 10-20-50 évvel ezelőtt végzett öregdiák kér meg rá, hogy tegezd, és segít úgy, hogy 1 perccel ezelőtt még azt sem tudta, hogy a világon vagy. Ezt a láthatatlan biztonsági-kapcsolati hálót próbáljuk már a legfiatalabb öregek körében szövögetni egyetemi városainkban. Kedves Érettségizők! Találkozzunk az ősszel!

Kemény Gábor (Ph 98) kemenyg@aki.gov.hu; 20/772-2828

Programjaink

Baráti találkozó – Pannonhalma (május 29., szombat)

Diákszövetségünk bölcsője; immáron 29 éve gyűlünk össze a bencés alma máterek egykori növendékei, hogy egy tartalmas, ünnepi napot együtt tölthessünk; megmutassuk: van hitünk, van közösségünk.

Hív az anyamonostor; 11-kor ünnepi szentmise a bazilikában, ebéd az árkádok alatt, 14-kor ünnepség a tornateremben.

Családi Nap – Tihany (szeptember 11., szombat)

A hajókirándulás az idén sem maradhat el, a gyermekprogramok is biztos sikerre számíthatnak. Helyszínünk – a Limnológiai Intézet parkja – önmagában is felüdülést jelent. Kiváló alkalom a Családi Nap egy-egy rögtönzött osztálytalálkozó megszervezésére. Várom a külön főzőhelyet igénylő osztályközösségek jelentkezését.

Venesz Péter (Gy 05) főszervező, wenneszp@yahoo.com; 20/206-7570

Mária zárandoklat – Vodica (szeptember 18-19., szombat-vasárnap)

Minden régi és új zárandoktársunkat szeretettel várjuk a tartalmas hétvégére, Bajára, a ferences templomba. Innen indulunk délben a 2 km-re található kegyhelyre. Zárandoklatunkat a vasárnapi reggeli városnézéssel, majd szentmisével fejezzük be.

Dr. Jobbágy Lajos (Ph 69) jobbagy@jobbagy.axelero.net; 30/955-2246

Bajai halászlé – Baja (október 9., szombat délután)

Csak bejelentkezéssel, de úgy nagyon szívesen. A spontán érkezőket is szívesen látjuk, de nekik csak a pogácsát tudjuk garantálni...

Vancsura László (Ph 84) laca965@t-online.hu; 20/364-1117

A programokról részletesen a Diákszövetség Hírlevelében olvashatsz; kérésedre azt szívesen megküldjük lakcímedre.

www.bencesdiak.hu; akta@bencesdiak.hu; tel: 20/229-5420

Rendes prefektusok

Személyesség és nyitottság

Három osztálynak voltál osztályfőnök-prefektusa, és prefektusként egy negyedik formálásában is részt vettél. Mit jelentett neked bencés szerzetesként és mit jelentett személyesen ez a fajta munka?

Ha visszagondolok erre a négy osztályra, az válik a legmeghatározóbb érzéssé bennem, hogy négy *nagyon* különböző történet. Konstans elem legfeljebb én magam vagyok, de ez sem egészen igaz, mert én is sokat alakultam – részben a gyerekeknek köszönhetően, részben pedig az élet egyéb hatásainak.

Máig szeretem az iskolát, szeretek tanítani. Bár amióta szigorú értelemben nem vagyok prefektus, éppen arra jöttem rá, hogy mennyire más úgy ott lenni, hogy az embernek kevesebb konfliktus jut.

A prefektusi munka nekem szerzetesként sem jelentett mást, mint hogy próbáltam törekedni valami hitelességre. Szándékosan nem „példaszerűséget” mondok, mert a hitelességben benne van az, hogy hibázol, hogy rosszul reagálsz, vagy nem érzékeled eléggé, hogy egy konkrét helyzetben mi lenne a legjobb, de aztán átgondolod, megbeszéled, igyekszel tanulni. És valamiféleképpen mindez a hit, a keresztény élet, egész egyszerűen: az Evangélium vonatkoztatási körében zajlik.

Négy osztály: tizenhat év. Változtak a diákok ezalatt, változott a feladat, amely a prefektus előtt áll?

Persze, négy év alatt sok minden változik, a gyerekek is nagyon más világokból érkeznek. A pannonthalmi lét eleje egy prefektusnak nagyjából arról szól, hogy próbálok megérteni, honnan is jönnek azok, akik egy osztályba összeverődnek, megkísérled elhíttetni velük: nem véletlen az, hogy éppen ők, éppen itt. Amíg ezt nem érzik meg, igen nehéz a prefektus dolga. Ha a gyerekek az osztályodban eljutnak odáig, hogy ezt legalább néha egy-egy pillanatra elhiszik, máris sokkal könnyebb lesz.

Mi jelentheti a folytonosságot, mi az, amit szerinted minden változás közben meg kell őriznünk az iskolában?

Én két dolgot nem engednék elveszni még akkor sem, ha struktúrák így vagy úgy átalakulnak. Az egyik a *személyesség*. A diákok manapság sokszor azt gondolják, hogy a tanár nem más, mint egy *tökéletlen* gép. A művészeti iskolákban például nem kell magyarázni, hogy ez nem így van, mert ott azonnal érzik, hogy egy oktató DVD-ről nem lehet megtanulni rajzolni vagy hegedülni. Az oktatás emberi viszony, igazán hatékonyra akkor válik, ha mind a tanár, mind pedig a diák teljes személyisége részt vesz benne. Így persze sokkal kockázatosabb és nehezebb.

A másik, amiről nem mondanék le, az az *iskola szellemi nyitottsága*: hogy a sokrétű tudás, a művészeti tapasztalatra való nyitottság gazdagíthatja a hitünket is. Akik csak jó iskolát keresnek Pannonhalmán, elég hamar csalódnak, mert ez nem úgy jó iskola, ahogy az ország különböző elit iskolái. És azok is gyakran csalódnak, akik csak jámborságot keresnek, üvegburát, ami négy vagy hat évre megvéd a veszélyes („hitetlen”) külvilágtól. Az én fogalmaim szerinti Pannonhalma egyszerre szeretne érzékenyebbé tenni mindarra, ami körülvesz bennünket, a legkülönbözőbb területeken megtanítani az értékek felismerésére, ugyanakkor pedig szeretné átadni azt a – hitünkéből fakadó – szabadságot is, ami lehetővé teszi, hogy távolságot vegyünk mindettől...

A Te tapasztalataid szerint mit kell tudnia egy jó prefektusnak? Ki tudja megszólítani a mai diákokat?

Nehéz kérdés ez. Főként azért, mert magam is állandóan beleütközöm. Amit e pillanatban gondolok, az nagyjából úgy foglalható össze, hogy egyrészt kell egy erős belső stabilitás és következetesség, másrészt pedig sok-sok türelem és humor. Én egyre inkább a türelemben látom a megoldást. (Ez azért fontos, mert volt idő, amikor nem így gondoltam.)

Most azt tapasztalom, hogy a gyerekek törekenyek, a „cool” álarcok mögött igen sok bizonytalanság és félelem lapul. Ha erővel dolgozol, hamar bezárulnak, és akkor nincs többé esélyed. És általában csak a bölcsebb fél (ebben a felállásban éppen a felnőtt) tudja megengedni magának a gyengesség luxusát.

Az iskolában most magyart tanítasz. Közben nagyon sok más dologgal is foglalkozol.

Röviden összefoglalható, hogy mivel?

Megpróbálom. Pannonhalmi munkámnak fontos része, hogy két részleget is vezetek: a Kulturális Igazgatóságot és a Bencés Kiadót. Az előbbihez tartozik pl. az Arcus Temporum fesztivál (www.arcustemporum.hu) és az éves időszakos kiállítások kitalálása, megszervezése; az utóbbihoz pedig egy sajátos és gazdag kiadói profil kialakítása (www.benceskiado.hu). Emellett szerkesztem a Pannonhalmi Szemle című kulturális-teológiai folyóiratot (www.phszemle.hu).

Foglalkoztat a kortárs művészet híví befogadásának kérdése. Ebben a tárgykörben elég rendszeresen publikálok különféle művészeti és kulturális folyóiratokban (Balkon, 2000, Holmi stb.), és megjelent egy esszékötetem is (*Nyitott rítusok – Kortársunk-e a művészet?*, Vigilia, 2008). – Ha már számadást tartunk, akkor az is idetartozik, hogy van valamiféle szépirodalmi tevékenységem is. Első verseskötetem *Barlangrajz* címmel 1995-ben jelent meg a Belvárosi Kiadónál, ennek 1995-ben kijött egy francia fordítása Nantes-ban, a Jelenkor Kiadó adta ki 1996-ban *A leghosszabb út* című könyvem, a *Hallásgyakorlatok* kötet pedig tavaly jelent meg a Magvetőnél. Elég sokat fordítok, főleg francia irodalmat: Goerges Perec-fordításaim 2008-ban bekerültek *Az év műfordításai* válogatásba is.

És most csinálom a PhD-met az ELTE-n, de nem irodalmi témából: azzal foglalkozom, hogy a képek antropológiai szempontból mit jelentenek a kereszténységben, illetve hogy mi a helyzet azokkal a képekkel, amelyek kirekednek a művészetből (pl. a giccse). Hát nagyjából ennyi.

Bencés szerzetesség és kultúra, a hit és a művészet tapasztalata: miért fontosak ezek a kapcsolatok?

Hosszan lehetne erről beszélni. Az én számomra egész egyszerűen azért fontos, mert a kultúra és hit nagy mértékben hozzájárul a valósággal való kapcsolat megőrzéséhez. És szerintem például a hit csak a valóságra épülhet. Nagyon szeretünk mesterséges világokban élni. Észre sem vesszük, és kirekesztünk kérdéseket, problémákat. Úgy csinálunk, mintha nem lennének. Az igazi művészet közel megy a valósághoz, egész egyszerűen abból táplálkozik, nem elégszik meg a sablonos válaszokkal. Kockáztat. A gyerekeknél – meg hát a felnőtteknél is – igen sokszor látom, hogy azért unatkoznak, azért nem mernek kockáztatni, mert túlságosan féltenek valamiféle biztonságot.

Persze, nem egyszer én is pontosan így vagyok. Pedig Jézus nem erre hív bennünket.

Azt hiszem, hogy sokat tanulhatunk/tanulhatnánk a művésztől a valóságról. Én különösen is nagyra becsülöm a kortárs művészet radikalizmusát ezen a téren, még akkor is ha nem egyszer provokatív, és még akkor is, ha manapság talán nehezebb megkülönböztetni az igazi alkotást a blöffötől, mint a korábbi korokban. Találkozhatnánk persze a valósággal az utcán is, de ahhoz úgy kellene lemennünk az utcára, ahogy mondjuk Teréz Anya lement. Ez nem könnyű. Lényegében a művész megy le helyettünk, és elmeséli, mit látott: ad egy olvasatot.

Szent Benedek a szerzetesek napirendjében jelentős időt szán az olvasásra. Miért fontos a benedeki lelkiiségben az olvasás, és mit jelent ez számotokra, számodra ma?

Mondhatnám, hogy ugyanezért. Az olvasás valósága kapcsolatba lép az én tapasztalati valóságommal, és kérdések támadnak. Néha megértek valamit, vagy szavaim lesznek olyasmire, amit idáig nem voltam képes megfogalmazni. Mindenképpen kilépek a magam zárt köréből. Amikor Benedek olvasásról beszél, elsősorban a Szentírás olvasására gondol, mert ott Isten az, aki kinyitja, érzékennyé teszi a szívemet. Mindannyian tudjuk, amikor még csak azzal vagyok képes találkozni, ami századszor is azt ismétli, amit hallani akarok, akkor félelemben élek. Hívó kereszténynek lenni éppen azt jelenti, hogy egyre elkötelezettebben, egyszersmind pedig egyre szabadabban vagyok jelen a világban.

Mindez érvényes lehet valamiképpen az iskolára is?

Hát hogyne. Régóta gondolkodom azon, hogy Benedek, bár a Regulában mindig odafigyel az egyéni gyengeségekre, és majdnem mindig figyelembe veszi, ha az egyik vagy másik szerzetesnek túl nehezen menne valami, érdekes módon az olvasás alól senkinek sem ad felmentést. És nem a teljesítményről van szó, nem arról, hogy hány oldalt hány nap alatt, hanem a folyamatról. Egyszerűen arról, hogy olvasni kell. Az olvasást persze nem csak szó szerinti értelemben gondolom, hanem sokkal tágabban: vonatkozik mindenekelőtt az írásra, a szent szövegekre és a megélt hithez tartozó rítusokra, ezzel párhuzamosan pedig a művészet különböző alkotásaira, amelyek az élet értelmére mernek és tudnak rákérdezni. Az iskolában nem egyszer élem át, hogy a művészi kérdésfelvetések sokat segíthetnek a hit megértésében és elmélyítésében is.

Civilizált prefektusok

Sokak számára idegenül csenghet a civil prefektusság "intézménye", hiszen egy évtizede sincs annak, hogy a bencések mellett megjelentek a civil nevelőtanárok. Rovatunk olyan embereket mutat be, akik világiként vállalkoztak a teljes embert kívánó nevelői munkára. A prefektusi kar legfiatalabb civil tanárával, Sztulik Balázssal Dejcsics Konrád OSB készített interjút.

Kedves Balázs, három éve tanítasz a gimnáziumban, s már nagy tanári tapasztalattal jöttél. Mi volt a legnagyobb pedagógiai kihívás, amellyel Pannonhalmán találkozottál?

Pannonhalmára kerülésem előtt mindig is az a kép élt bennem a gimnáziumról, hogy itt bizony az ország legjobb diákjait kell peidagógusként elhivatottan, magas szakmai szinten nevelni és oktatni, ezért mind ide bekerülni, mind pedig itt helytállni, nem egyszerű feladat. Így az első németcsoportommal való munkám a közép- és nyelviskolai tapasztalatok után újabb izgalmas kihívásnak tekintettem. Magasabbra tettem a mércét magam és diákjaim számára is, akik nagy örömmre mind a mai napig partnerek ebben a munkában. Sőt éppen tőlük kaptam egyszer azt a kedves kritikát, hogy: „Tanár úr, ez az óra ma egy kicsit gyenge volt!”

Miksa atya sok éven át készítette fel a legjobb németeseket az OKTV-kre, akik többsége döntősofkként megalapozták a pannonhalmi németnyelv-oktatás színvonalát. Bekerülve a gimnáziumba úgy éreztem, nem csak a tanulni akaró diákok magas elvárásainak, hanem a kiváló németes kollégáknak is meg kell felelnem. A gimnázium szaktanáraként a legnagyobb kihívást abban látom, hogy hű maradjak elveimhez, még akkor is, ha ma már négy különböző szintű csoportban is kell ezt teljesítenem: A színvonalból bizony nem engedünk! Ez nagy teher a főállású prefektusság és osztályfőnökség mellett, de még éppen teljesíthetőnek tartom a magam elvárásai szerint is.

Több egyházi és világi iskolát ismersz. Szerinted mi ma Pannonhalmá missziója, mik a lehetőségei?

Az egyházi intézmények egyre inkább gyerek- és anyagi forráshiánnyal küzdenek, ami működésüket egyre nehezebbé teszi. Ez a fenntartók és iskolavezetők sok energiáját vonja el a tulajdonképpeni nevelő-oktató feladatokról. Pannonhalma egyik nagy előnye ebben a helyzetben (és ezer éves küldetése is), hogy a prefektusi-tanári kar hivatásának tekinti a bencés gimnázium- és kollégiumbeli munkáját, mely összetartó szellem nélkül hiába épült sziklára, összedőlné. A gimnázium másik nagy lehetősége, hogy egyben bentlakásos intézmény is, ezért az itt tanuló diákok valami mással is megismerkedhetnek. A felgyorsult nagyvilágból érkező fiúk többségének nehezen elfogadható e hely értékőrző értelemben vett konzervatívizmusa, az élet folyamának tudatos lelassítása és az ember korlátok közé szorítása. Ám ahogyan lassan beérik az osztályok mellett szolgáló két prefektus nevelő munkája, kezdik megérteni és kezdenek tudni élni a keretek nyújtotta biztonsággal és az azon belül felkínált plusz lehetőségekkel, értékekkel. Azok az intézmények, amelyek napjainkban még meg tudják valósítani a személyes odafigyelést, kis kincses szigetekként élnek képzeletben: őriznek és csiszolgatnak olyan gyémántokat, amelyek a világba kikerülve szétszórtnak kis fényükkel ragyognak, megvilágítva maguk körül a sűrűséget. A velük való törődés a küldetés, és az általuk képviselt jó példa az iskola lehetősége a jövőre nézve. A magas szintű oktatás a szeretetalapú neveléssel ötvözve a minden időkben való helytállás, túlélés, mintaadás alapelvei, amelyek szerintem ma Pannonhalmá missziója és egyben lehetőségei is.

A némettanári munkaközösség aktív tagja vagy, nagy óraszámban tanítasz németet. Milyennek látod a nyelvoktatást az iskolában, milyennek látod a jövőjét?

Közhely, hogy milyen fontos ma nyelvet tanulni és nyelveket beszélni... Örömmel tapasztaltam, hogy az iskola az elmúlt három év során erre egyre nagyobb hangsúlyt fektetett, és ért is el szép eredményeket. A heti három-négy alap nyelvóra, az érdeklődők számára felkínált délutáni és egy-egy egyéni különóra olyan unicumnak számító nyelvekkel, mint héber, török vagy orosz, egy szerintem ritka színes paletta a gimnázium oktatásában. Ezt pedig tovább fokozza az anyanyelvi tanárok alkalmi jelenléte, a testvériskolai kapcsolatokból származó rendszeres találkozás, vagy a minden év végén megpályázható négy hetes ill. egy éves külföldi nyelvtanulás lehetősége. Nagyon sok időt fordítanak nyelvszakos kollégáim ezen kapcsolatok ápolására és e lehetőségek biztosítására. Az órai kereteket is túllépő lelkesedésük nélkül bizony sokkal szegényebb lenne az iskola nyelvoktatása. Tulajdonképpen csak az anyanyelvi tanárok állandó jelenlétét hiányolom. Emellett pedig ismét aktualitását érzem a már korábban is felvetett gondolatnak, miszerint érdemes volna a kilencedik osztályt megelőző, egy éves, kiemelkedően magas óraszámú nyelvi képzést bevezetni. A jelenlegi rendszerbe nehezen illeszthető be, de igen hasznos volna a diákok önálló nyelvtanulása szempontjából az évi egy-két egyhetes projektmunka bevezetése is. Lehetőségek tehát még vannak, ám már a mostani helyzet is dicsérendő. A színvonalas, eredményes nyelvoktatás nagy vonzerőt jelenthet a gimnázium iránt érdeklődők számára.

Sokoldalúságod egyik eleme, hogy a szekerekkel, népi kultúrával foglalkozol. Honnan jött ez a hobby?

A lovak már a legelső kedves emlékeim közt ott találhatók. Mivel gazdálkodó nagyszüleim a 60'-as évek elejétől nem műveltek földet és nem tartottak lovat, tehenet, hat-hét éves korom óta lovas táborokba, lovardákba jártam, lovagolni tanultam. Emellett nyaranta nagyon sok időt töltöttem apai nagyszüleimnél, akik szomszédja egy idős paraszt bácsi volt. Ő még akkoriban is lovakkal végzett el minden mezőgazdasági munkát. Érdeklődő, lószerező városi gyerekként mellé szegődtem, ő pedig nagy szeretettel és türelemmel tanított a paraszti életforma minden szépségére, trükkjére. Így tanultam meg például lovakat kocsiban és szánban hajtani, lovakkal szántani, vetni, fogasolni, kaszálni, kazlat rakni, sőt egy alkalommal még markot is szedtünk, kévéket kötöttünk. Életemben először vele utaztam szekéren, mert amikor valamely dombon volt munkája, a lovakat kímélendő, mindig a kis könnyű kocsiába fogott be. Óriási élmény volt számomra; attól a naptól kezdve nagy vágyam volt, hogy egy olyan szekérre (amelyről ma már tudom, hogy dunántúli hajlított oldalú könnyű lócsös szekérnek hívják) szert tegyek. Mivel azonban sok éven át nem volt rá pénzem, úgy tűnt, hogy teljesen eltávolodom a népi kultúra ezen szépségeitől. Ám az egyetemen rendszeresen nyertem kisebb-nagyobb összegű ösztöndíjakat, amelyekből félretéve, két éven belül meg tudtam venni első saját lócsös szekeremet. Ma már 17 különböző típusú és tájjellegű szánom, szekerem, kocsim ill. hintóm van, amelyek közül néhányat az ország különböző pontjairól származó diákjaimnak köszönhetek. Megszerzésük és felújításuk versenyfutás az idővel, mert már igen idős az a kovács- ill. bognármester, aki még szakszerűen, eredeti állapotukba visszaállítva használhatóvá tudja tenni őket.

Ki a kedvenc festőd? Hogy alakul német tudományos munkád? Jut rá idő a tanári, prefektusi elfoglaltság mellett?

Nehéz kedvenc festőt említenem; minden korszakból van egy-két művész, akinek alkotása közel áll hozzám. De talán a 17. századi holland tájképfestő Ruisdaelt tudnám néven nevezni.

A prefektusi munka már önmagában véve nagyon sok energiát vesz el az embertől, főleg egy olyan bentlakásos intézményben, ahol nem csak gyermekmegőrzésről van szó, hanem személyes odafigyelésről is. Hogy ez óraszámban mit jelent, nem lehet pontosan megmondani. A prefektusságnak csak egy része szorítható konkrét kerektek közé, de a diákokra való személyes odafigyelés már a belső motiváltságunk és lelkiismeretünk kérdése, amely esetben pedig már nem tudjuk azt mondani, hogy: „Bocs, de lejárt a munkaidőm!” És ehhez társulnak még valóban a tanított órák is.

A Magyarországon őrzött közép- és kora újkori, kéziratos, illuminált, német nyelvű imakönyvek kutatásának nagy lendülettel kezdtem hozzá két évvel ezelőtt nyáron. Tanítási idő alatt viszont szinte egyáltalán nem jut idő erre a munkámra, mert egy-egy szabad órámban nem tudok foglalkozni egy nagyobb lélegzetű gondolattal, a többnapos szüneteket pedig családommal töltöm. Tartalmas szellemi produktum előállítására sajnos csak akkor vagyok képes, ha kizárólag azzal és semmi mással nem kell foglalkoznom. A nevezett corpus teljes feldolgozásából – elsősorban a szövegek és képek viszonyának elemzésével – terveim szerint doktori disszertációm születne meg. Ám ennek ideje még nem jött el...

az interjút készítette: Dejcics Konrád OSB

Sportéletünk

Edző: Török Loránd

Marosvásárhelyen születtem. A Bolyai Farkas Líceum reál-sport tagozatán érettségiztem. Diákként 13 éves korom óta tagja voltam a román atlétikai válogatottnak, kezdetben, mint gátfutó, később, mint magasugró.

Ifjúsági korosztályban tagja lettem az román olimpiai csapatnak. Bukarestben végeztem a Testnevelési Egyetemen. Nős vagyok. Két fiam, Tamás és Szilárd mindketten a Pannonhalmi Bencés Gimnázium tanulói voltak. Nyáradszeredában és Szászrégenben, majd 1989-90-ben a győri Bercsényi Gimnáziumban tanítottam. 1990-től vagyok a Gimnázium tanára.

Atlétika

Mielőtt iskolánk atlétikai életéről szólnék, megpróbálom körvonalazni, hogy egyáltalán miről szól ez a sportág. Az atlétika az ember alapmozdulataiból fejlődött a mai tudatos cselekvéssé. A gyaloglás, futás, ugrás, dobás (az atlétika mai versenyszámai) kezdetben az ember életében, mint biológiai és társadalmi lénynek a létfenntartáshoz szükséges eszközként jelentkezett. Az ősemler küzdött az életéért, harcolt az élelemért, és közben gyalogolt, futott és követ dobott. A későbbiekben ezeket a képességeket hadászati kiképzésre, ünnepi játékokra, szabadidő eltöltésére, valamint a fiatalok nevelésére használták. A mai *atlétika* kifejezés görög eredetű: a görögök a fáradságos, nehéz testi munkát végző embert nevezték atlétér-nek. I.e.600 évvel már a versenyzőket is

így nevezték. A mai értelemben használt atléta szó a rómaiaknál jelenik meg először.

Az atlétika alkalmas az alapvető fizikai és pszichikai képességek kibontakoztatására, továbbfejlesztésére. Ezáltal nagy jelentőséggel bír valamennyi más sportágban is, ezért „alap” és „kiegészítő” sportág.

Iskolánk vonatkozásában az atlétikai élet elindulásáról 1997-től beszélhetünk, amikor lehetőség nyílt arra, hogy a kosárlabda mellett az atlétika önálló sportágként is, programszerűen művelhető legyen. A *kupac* nagymértékben behatárolta az itt üzhető atlétikai számokra való felkészülést.

Már induláskor egy nagyon lelkes magasugró csapat „verbuválódott”. Atlétáink lelkes, kitartó, hagyományteremtő munkája révén, az évek során a következő kimagasló eredmények születtek: 1998-2003 között két alkalommal lettünk országos bajnokok és nyolc alkalommal értünk el II. - V. helyezést országos versenyeken. Közben egy újabb atlétikai sportág is megerősödött: a hosszútávfutás. 2003-2010 között csapataink tizenhárom alkalommal szerepeltek az első hat helyezett között országos mezei futás döntőkön. Diákjaink más atlétikai számokban is remekeltek országos döntőkön: 4x1500m váltó; 4x1000m váltó valamint távolugró számokban (ez utóbbiban 6,16 m-es átlageredménnyel országos III. helyezést értünk el).

Az utóbbi években 80-120 diák atletizál különböző csoportokban: súlylökés, rövid- és középtávfutás, hosszútávfutás-mezeifutás, magasugrás-távugrás,

Minden sportágban, a megmérettetés és az eredményesség fontosak, mint visszajelző és megerősítő tényezők. Ezen felül, különösen gimnáziumunk specifikus rendszerének következtében, a testmozgás, a sport létfontosságú elemmé válik.

Szerepe megkérdőjelezhetetlen a testi-szellemi egyensúly megteremtésében, a pihenés és munka megfelelő arányának kialakításában, a szabadidő értelmes eltöltésében, a természetes környezet pozitív hatásainak hasznosításában.

Összefoglalva, azt tartom a legfontosabbnak, hogy az iskolánkban töltött 4-6 év alatt a fiúk atlétikus életet éljenek, egészségesen fejlődjenek, a sport lételemük maradjon, és ezt továbbvigyék felnőtt életük során is.

Török Loránd

Szertorna

Míg az akrobatika több ezer éves múlttal rendelkezik, addig a szertorna másfél évszázada alakult ki. Az elmúlt száz évben hatalmas változáson ment át a torna mozgásanyaga.

Az első olimpiai bajnokok gyakorlataival ma a gimnáziumi tornaórákon lehet próbálkozni az ötösért. Napjaink bajnokai lélegzetelállító gyakorlatokat mutatnak be elképesztő ügyességgel.

A szertornával „túl öregem” 14 évesen ismerkedtem meg, amikor gimnáziumi testnevelő tanárom kiválasztott az iskolai tornacsapatba. A győri Rába ETO tornászaiával edzettem együtt, olyan ismert tornászokkal, mint az olimpiai bajnok Borkai Zsolt

és Csollány Szilveszter. Az egyetemi bajnokságon versenyeztem is egy csapatban Borkaival, aki szintén testnevelő tanár. Az egyetemi évek alatt a tanulás mellett 4 évig tornaedzőként dolgoztam, lányokkal foglalkoztam. Két éve tanítok Pannonhalmán biológiát. Az idei évben először 10-12. évfolyamosoknak hirdettem meg a tornaedzést, amin heti két alkalommal 14-15 fő vesz részt. Nyújtó híján, öt szeren: talaj, ló, gyűrű, ugrás és korláton folyik a munka. Van, aki testnevelés érettségire készül, de a többség a mozgás szeretete miatt jár az edzésekre. Néhány ügyes végzősünk elballag, de szeptemberben várjuk helyükre a tornázni szerető fiatalokat. Terveink között szerepel, ha sikerül megfelelően felkészülni, akkor szeretnénk részt venni a KIDSZ-en és képviselni a Pannonhalmi Bencés Gimnáziumot.

Csanaki Szabolcs

Edző: Csanaki Szabolcs

Győrben születtem 1965-ben. A soproni Erdőgazdálkodási és Elsődleges Faipari Szakközépiskola elvégzése után tanulmányaimat Szombathelyen a Tanárképző főiskola biológia-testnevelés szakán, majd a Pécsi Tudományegyetemen folytattam. Nős vagyok, 3 fiú édesapja (5, 7 és 11 évesek). Az Apor Vilmos Katolikus Iskolaközpontban tanítottam, 2008 óta Pannonhalmán dolgozom.

Kosárlabda

Egy különleges fényképfelvételt örüink a testnevelők kis tanáriójában, ahol a gimnázium mellett (ma parkoló) két póznára erősített gyűrűre kosaraznak egyforma trikóban és gatyában a diákok, kemény kalapos testnevelő kollégánk vezényletével. Mondhatni a pannonhalmi bencés diákság a kezdetektől kosárlabdázott.

Tálos Zoltán tanár úr 38 éves szolgálata alatt a kosárlabda, a diáksport egyik kiemelt területe volt. Mindig kiváló csapatok képviselték a QPACOT. Többször országos selejtezőig, egyszer 8-as döntőig is eljutva, és hírnevet szerezve a pannonhalmi minőségi kosárlabdának.

Edző: Erdőssy István

Érettségiztem a Fazekas M. Gimnáziumban Budapesten, diplomát az ELTE TFK-n, a TF-n, és a PTE-n szereztem. Húsz éve tanítok és edzősködöm. 1994 óta élünk a Kupacon. Életünk egyik legjobb döntése volt, hogy elfogadtuk a hívást, és ide költöztünk. Azt gondolom ez is szerepet játszik abban, hogy még mindig szeretek tanítani, örömet lelem abban, amit csinállok. Feleségem Krisztina, gyógytornász, a gimnáziumban is dolgozik. Négy gyermekünk van, a legnagyobb most érettségizik, és jelenleg csak a lányom bencés diák közülük (Győrben). De a két kisebb fiam azért itt pattogtat az edzéseken...

A hagyomány folytatását kérték tőlem, amikor 1994-ben Zoli bácsitól átvettem a kosaras stafétát. Komoly követelményt támasztott például a felvételemkor Márton atya, aki 1 :1-ezni hívott a bemutatkozó látogatásom estéjén. Jól megizzasztott, de ugyanakkor meg is nyugtatott, hogy a Bencés Gimnáziumban a kosárlabda sokaknak kitüntetett jelentőségű sportág. És ez így van ma is. Sokak számára öröm, kikapcsolódás, férfias küzdelem, közösség formáló sport a kosárlabdázás. Minden korcsoportnak van saját edzése heti három alkalommal. Emellett pedig a legnépszerűbb, a csapatba nem kerülők örömkosárlabda csoportja. Valamennyi osztálynak van önálló kosárlabda csapata is, akik lelkesen vesznek részt a házi bajnokságban, a QPAC Kupán. Nagy izgalommal kíséri mindenki a bajnokságot, ha csapattag, ha csak törzsszurkoló.

Csapataink szépen szerepelnek a különböző bajnokságokban is a megyében, illetve az országos versenyeken. A legjobb eredményt 2003-ban értük el, amikor

a IV. korcsoportban a versenyszerűen, igazolt játékosként kosarazók Diákolimpiáján Pécsen 6. helyet szereztünk. Az elmúlt évtizedben a KIDS (Katolikus Iskolák Diáksport Szövetsége) országos versenyét évről évre nyertük valamelyik korosztályos csapatunkkal. Itt kell megemlíteni, hogy ennek a ma már szinte valamennyi sportág részére évente kiírt versenysorozatnak az elindítója, szintén Tálos Zoltán tanár úr volt, még a 80-as években, éppen a kosarasok éves találkozójával (KKK). A mi igazi amatőr sportunk számára nagy öröm, hogy a Magyar Diáksport Szövetség, 2003. óta megrendezi a nem igazolt játékosok iskolai részére a Diákolimpia versenyét. Azóta megyei bajnokként 7-szer jutottunk el az országos döntőbe, és négyszer mi lettünk a bajnokok. Számomra másfél évtized után is jó látni, megtapasztalni, hogy az ide érkező diákok számára még mindig öröm az együtt játszás, hogy nem lankad a lelkesedés a kitartó munka iránt, hogy fontos a Csapatba tartozás érzése, vagy egyszerűen csak jó kosárlabdázni a QPACON.

Erdőssy István

Világot lát(t)unk

Kaland Sankt Pöltenben

Körülbelül három órás vonatúttal vette kezdetét a st. pölteni kaland. Az alsó ausztriai városba érve a hűvös idő ellenére hamar összelelegedett a nemzetközi társaság. Csehek, szlovákok, szlovének, bosnyákok és magyarok vettek részt ezen a nemzetközi versenyen. Az osztrák iskolák testvériskoláik németes diákjait delegálhatják ebbe az OKTV-szerű versenybe. Én a melki bencés gimnázium kapcsolatai révén kerültem be. Egy ilyen nemzetközi verseny kiváló lehetőség arra, hogy más nemzetiségű embereket megismerhessünk. A megérkezés estéjén történt a szervezők köszöntése, ennek keretén belül került sor egy rövid és érdekes előadásra a „Spurenwechsel” témájában. Vetítettek egy kortárs képet is, amiről közösen gondolkodtunk, beszélgettünk.

Másnap délelőtt zajlott a verseny. A csoport két részre oszlott, az egyik az iskolában várta, hogy meghallgassák, míg a másik egy jó hangulatú városnéző túrán vett részt ottani diákok vezetésével. Egy óra múlva mi is betértünk az iskolába. Sok időm nem jutott arra, hogy izguljak, mivel viszonylag hamar sorra kerültem. Két vizsgáztató beszélgetett velem, először magamról kellett pár szót mondani, majd pedig húztam egy tételt. Különböző világmárkák elterjedését és népszerűségét kellett kifejtennem a rendelkezésemre álló táblázatok és forrásszövegek alapján. Minden rendben zajlott, egyszerre már kint is voltam a többiekkel a váróteremben. Jó volt megbeszélni velük hogy ki mit húzott, ki hogy érzi magát. Délután egy kortárs kiállítást tekintettünk meg, ahol meglepetés vendégünk is volt, egy író nő személyében.

Mozart verseiből (!) adott elő, ahogy ő mondta, ezeket nevezik összefoglalóan zartART-nak.

Egyre közeledett az ünnepélyes eredményhirdetés, öt óra felé értünk át egy nagy kulturális centrumba, ahol rengeteg osztrák diák várt már szintén az eredményekre a saját nyelvkategóriájában (latin, angol, francia, spanyol..). Legnagyobb meglepetésemre megkeresett az egyik szervező hogy szeretnék-e egy rövid köszönőbeszédet mondani a végén, mint minden kategóriából valaki. Lényegében az egész ünnepélyes program alatt a beszédemet írtam. Akkor eszméltem fel igazán, amikor a „német, mint idegen nyelv” kategória győzteseit hirdették. Az első négy helyezettet hirdették ki. Nagy örömmre cseh szobatársam harmadik helyezést ért el, és amikor kiderült, hogy ki az első helyezett, az volt a nagy boldogság! Alig fogtam fel hirtelen, csak megindultam az emelvény felé. Főszervezők gratuláltak, nyakamba akasztották a várva-várt érmet. A színpalak mögött rögtön fotózkodni hívtak a többi nyertessel, és amikor végre visszaültem a helyemre, Éva tanárnővel is megoszthattam nagy örömeimet! S ráadásul jól sikerült a rövid beszédem is. Nyáron lehetősémem lesz részt venni az „Europäisches Jugencamp”-on, ez a főnyereményem, ahol szerte Európából lesznek jelen fiatalok, az egy hét során különböző érdekes programokkal szórakoztatnak minket. Alig várom már! Végezetül köszönetet szeretnék mondani az iskolámnak a részvételi lehetőségért!

Molnár Titusz 12.a

Ifjúsági bélyeggyűjtő kör

Az 1955-ben Gál Geláz atya által alapított Ifjúsági Bélyeggyűjtő Kör az alapító atya halála után csak időszakosan működött. 1996-ban indult újra Hirka Antal atya vezetésével a rendszeres szakköri munka. Hetenként találkozunk három korcsoportban, megismerkedve a bélyeggyűjtés alapfogalmaival, az újonnan megjelent bélyegekkel és a rendi gyűjtemény egy-egy kis részletével. Alkalmanként egy-egy kiállításra is elküldtük vállalkozó kedvű diákunk kiállítási anyagát (eredményesen szerepelt például Takács Ágoston téli olimpiákat bemutató egykeretes anyaga). Az 50 éves évfordulót méltó módon

kis kiállítással ünnepeltük meg 2005-ben a Szent Márton napjának rendezvényeihez kapcsolódóan. 2008 áprilisában Deutschlandsbergben, Graz mellett rendezték az Alpok-Adria Nemzetközi Bélyegkiállítást, amelyen részt vettek (és ezüstözött bronzérmet nyertek) diákjaink (Ratkóczy Péter, Magyaros László és Tóth László) kiállítási anyagukkal (*Magyar tudósok, felfedezők, feltalálók*).

PANNONHALMA
1996. szeptember 6.

Világot lát(t)unk

Innen visszafelé tartva határoztuk el, hogy két év múlva, amikor Magyarországon rendezik ezt a kiállítást, folytatjuk a munkát. A 2010 március végén Sopronban rendezett Alpok-Adria Nemzetközi Bélyegkiállításra (ami egyben a 83. Bélyegnapi kiállítás is volt) Katona Ádám és társai (Magyaros Tibor és Rumpl Balázs) *A magyar közlekedés története* címmel, Simon László és Topa Márton *Magyar festők* címmel, Pék Ákos pedig *Magyar szentek és szent helyek* címmel készítette el több hónapos előkészítő munkával kiállítási anyagát (az előbbi kettő ezüstérmet, utóbbi bronzérmet kapott az ifjúsági kategória két korosztályában). Ebben a korosztályban itt a három pannonthalmi diákon kívül nem volt magyar kiállító, csak osztrák, horvát és szlovén. A kiállítás megnyitójára a szakkörünk majdnem minden tagja el tudott utazni, és meg tudta nézni a színvonalasan megrendezett a (magyar nagydíjasok anyagával kiegészített) nemzetközi bélyegkiállítást. A bélyegyűjtő kör tagjai nemcsak a szabadidő értelmes felhasználásának lehetőségét kapják meg (esetleg majd nyugdíjas korukban folytatva azt), hanem a kiállítási anyagok elkészítésének folyamatával esztétikai készségük fejlesztése mellett egy-egy téma „körüljárásával” a történelemben, művelődéstörténetben is jobban tudnak tájékozódni.

Hirka Antal OSB

Karácscfalvi látogatás

Márciusban egy hetet tölthettünk Kárpátalján, ahol testvériskolánk (Karácscfalvi Szojka Sándor Görög Katolikus Líceum) tanárai és diákjai példátlan vendégszeretettel és kedvességgel fogadtak minket.

Már az utazás is kalandos volt, hisz a fél napos utat egy kb. négy órás határon való ácsorgás követte, majd egy újabb határat-kelő, ahol a busz is „átfért” végre. Estére érkeztünk Karácscfalvára, ahol már nagyon vártak minket. A vacsora után az ismerkedés következett, ahol még kicsit távolságtartók voltak a diákok egymással, de a héten kialakuló barátságok eredményeként a hazaút előtti leggyakoribb mondatok ezek voltak: „Ne menjünk még! Legközelebb is jövök, jövőre lehet?! Mi maradnánk...” Az itteni gimnázium görög katolikus, így bepillanthattunk az ő vallásukba is. Útközben, még Magyarországon bementünk Máriapócsra, ahol megismertük a kegykép történetét. Ungváron láthattuk a görög katolikus székesegyház gyönyörű ikonosztázát. Március 9-én volt a karácscfalvi gimnázium kápolnájának búcsúja /Szebasztei 40 vértanú/, mely egy ünnepi istentisztelettel kezdődött, este pedig a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház előadását nézhettük meg.

Pár nap alatt bejártuk Kárpátalja legszebb részeit, s megnéztük a történelem fontos helyszíneit. Felejthetetlen élmény volt a Vereckei-hágó hófödte csúcsán állva megpillantani a Kárpátok vonulatát. Zrínyi Ilona és II. Rákóczi Ferenc történetét eleveníthettük fel a munkácsi várban sétálva, ahol a Millennium alkalmával felállított ezredéves emlékművet is láthattuk. Ungváron a vár és a skanzen mellett az Árpád-korból származó gerényi körtemplomot, s gyönyörű középkori freskóit kerestük fel. Sétáltunk a beregvári Schönborn-kastély parkjában és Beregszász belvárosában. Szolyván megemlékeztünk arról a mintegy 30-40 ezer kárpátaljai emberről, akiket 1944-ben, a sztálini terror idején letartóztattak, s munkatáborokba hurcoltak (malenyikij robot).

A diákok barátságát a közös programok mélyítették, mint pl. a beszélgetések, a színházi előadás, a foci és a méta, a csocsózás, s az ünnepek. A két iskola együtt ünnepelte március 15-ét. Talán soha nem fogjuk elfelejteni a karácscfalvi fiatalok játékát és szavalatát, sem a pannonthalmiak citera-játékát, táncát. Élmény volt ez a hét! Jövőre találkozunk Pannonthalmán!

A kirándulás fotói megtalálhatók az interneten: <http://picasaweb.google.com/7alvok>

Horváth Tamás

Ph'94

Aki kérdez... Geiszter György

Kölyökként, tiszta szívvel, nagy elhatározásokkal léptünk ki 16 éve az alma materből, hogy belevágjunk a nagybetűs életbe. Időközben férfivá értünk. Milyen röögök nehezítették a te utadat? Milyen meghatározó élmények értek, amik segítettek az emberré válásban? Vittél-e magaddal mankót, fogódzkodókat erre az útra?

Rögtön ilyen nehéz kérdéssel indítasz? Ez ki is tart az interjú végéig. Rengeteg esemény jut hirtelen eszembe, a gyermekek születése, a baráti összejövetelek, Húsvétok és Karácsonyok, keresztlányunk betegsége vagy édesanyám korai halála. Ha most egyben kellene megragadni a Pannonhalma óta eltelt időszakot, talán azzal a felismeréssel tudtam a legnehezebben megbarátkozni, hogy az életünk, hitünk sosem lesz „kész”. Úgy értem, gyerekfejjel azt gondoltam, hogy a hitem, a tudásom, a kapcsolataim mindig csak „jobbak” lesznek, mérnökként azt mondanám, hogy a fejlődés fenntartható, aztán lassan felfogtam, hogy az életünket szükségszerűen a legsúlyosabb mélypontok és a legteljesebb kegyelmi állapotok közé feszítve éljük... Lehet, hogy nekem ez a ráismerés volt a felnőtté válás. Mankók? Nem vittem, kaptam. Az osztálytársakból lett barátokat, Titusz feltétel nélküli odaadását.

Sokrétű tehetségnek bizonyultál már a gimnáziumi évek alatt is. Mivé lettél? Mi vonzott az építész pályára?

Fogalmam sem volt róla, hogy mi fán terem ez az úgynevezett építészet. Sosem felejttem el, ahogy ültünk a koleszszobában, gitározunk Bushmannal (Busics György, Ph '94), és együtt kitaláltuk, hogy nekünk ez valamiért jó lesz, de ne kérdezd, hogy miért. Érdekes ezt így kimondani, mert hát ugye mi rendkívül öntudatosak voltunk... az építészeti hivatás pedig még jócskán váratott magára, mert bár az egyetem jó alapokat adott, de a szakmagyakorlásáról még csak víziót sem tudott felkínálni. A fontos dolgokat valójában Mesterem, Ekler Dezső mellett tanultam meg.

Pátyon katolikus templom, közösségi ház és plébánia épül a terveid alapján. Ez igazán nagy vállalkozás, komoly feladat! Nem féltél ilyen fiatalon belevágni?

Természetesen volt bennem félelem, ugyanakkor komoly vágyakozás is, vonzott a tervezési feladatban rejlő felelősség és összetettség. Aztán ez a félelemérzés viszonylag gyorsan eltolódott egy olyan irányba, amit a „félni valamitől” és a „fél-ni az Urat” közötti különbség tudna jól árnyalni; mert éreztem a közösség bizalmát. A mi szakmánkban talán ez a legfontosabb.

Mégis, hogy álltal neki? Kellett valami plusz dolog a felkészüléshez?

Igyekeztem széles alapokra helyezni a tervezés menetét, rengeteg dolgot elolvastam a II. Vatikáni Zsinat dokumentumaitól kezdve a legújabb teológiai kutatásokig, kikértem liturgikus szakemberek véleményét, és mindent többszörösen végigbeszéltünk a közösség képviselőivel és a plébánossal. Furcsa módon az építészettörténet nem tanítja azt a ráismerésem, hogy a történeti templomépítésben valójában nem a boltívek, a bonyolult alaprajzok, a technikai újítások vagy a szépség megjelenítése az igazán érdekes, hanem mindezek kapcsolata a liturgiával.

Kialakult bennem az a hipotézis, amellyel jó lenne többet foglalkoznom, hogy a kortárs építészet, amely egyébként rendkívül büszke az interdiszciplinaritására, jelentősen lemaradt nem csupán a kortárs teológiától, de még a II. Vatikáni Zsinat legegyszerűbbnek mondható ajánlásaitól is. Az elmúlt két évtized Magyarországon megvalósult templomaiból szinte kivétel nélkül hiányzik ez a kommunikáció, de Európában is csupán néhány kiemelkedő példa épült...

... és a közösség hogyan vesz részt a templomépítésben, hogy áll most az építkezés?

Nagyon jó csapat állt össze, Schumicky András és Reményi Laci vezetésével, akikkel végigjártunk sok újonnan épült templomot, beszélgettünk az ottani közösségek képviselőivel, igyekeztünk kideríteni, mivel futottak vakvágányra és melyek voltak a kifejezetten sikeres elképzelések. Ez a csapat egyébként napi szinten dolgozik a templomépítésen, aki nincs benne szorosan a történetben, elképzelni sem tudja micsoda erőfeszítéseket és áldozatokat hoznak. Spányi Antal püspök atyánk kezdettől fogva patrónusa a templomépítésnek, személy szerint neki is nagyban köszönhető, hogy templomunk szerkezetkész állapotban, tető alatt van. Idén a homlokzatképzéssel szeretnénk foglalkozni, hogy aztán a belső munkák kezdődhessenek.

Azzal a kitaró optimizmussal építjük ezt a házat, hogy bár az alapkövetétel 2000-ben volt, a tervezés 2004-ben, a kivitelezés 2007-ben indult, ez a néhány év csupán szempillantásnyi idő az Egyház történetében. Van egy szép imánk is, amelyet elmondva bárki segítheti ügyünket: „Urunk! Kérünk, adj tehetséget, lelki és testi erőt, hogy közösségünket és templomunkat a Te dicsőségedre felépíthessük!”

Aki válaszol... Gutowski Robert

Közel maradtál Pannonhalmához a mindennapi életedben: időről-időre kertes házatok ad otthont családi hangulatú találkozókra a régi osztálytársakkal. Ezen felül is napi, szoros kapcsolatot ápolsz velük. Szinte családtagok nálatok. Valóban elég volt az a kezdeti 4 év ilyen mély barátságokhoz?

Azt hiszem, minden túlzás nélkül mondhatom, hogy az életünknek egyik legfontosabb gyújtópontja az a jó néhány család, akikkel rendszeresen összejövünk, együtt ünnepelünk, vagy bármilyen ok nélkül egy vacsorát elköltve találkozunk. A gyönyörű ebben, hogy a gyerekek révén évről-évre többen leszünk, tényleg, mint egy hatalmas család. A konyhánkat, ahol korábban egy tucatnyi felnőtt is szűkösen fért el, most elárasztják a gyerekek, komoly logisztikai feladatot adva a feleségemnek. Természetesen ez csupán az osztályunknak egy kisebb része, de talán nem is lenne életszerű, hogy több mint negyven fiú egy húron pendüljön. Sőt, sajnos olyanok is vannak az osztályban, akiket '94 óta nem láttam.

Hosszú hajjal, borostásan jó pár évig kitartóan zenéltél egy jazz-rock banda frontembereként... Zenélsz még ma is?

Nem, és tulajdonképpen már nem is igazán hiányzik. Más dolgok jöttek a helyébe, az Üvegtigrisben ezt úgy mondták: „fiatalság... bolondság”. Szép emlékeket őrzök ezekről, a próbákról, koncertek előtti készülődésekről, a rengeteg utazásról a zenekarral. Hosszú időn keresztül kéthetente klubunk volt a Vakmacska nevezetű dunai hajón, s ez szinte egy rendszeres pannonthalmi találkozóvá nőtte ki magát. Felettünk és alattunk járt évfolyamokból is szép számmal jöttek... koncertek után is gyakran együtt maradtunk, átbeszélgettük az éjszakát az élet nagy dolgairól... talán egyszer vénségünkre majd csinálunk a Janival (Gidai János, Ph '93) egy blues zenekart...

Két gyermeket nevelsz. Milyen kihívások elé állít ez a feladat?

Évivel két fiúgyermeket nevelünk, és még jó lenne, ha kapnánk gyermekeket a Jóistentől. A gyermeknevelést nem érzem külön kihívásnak, része az életünknek, azzal szoktam viccelődni, mikor elborítanak a nehézségek, hogy „az eső esik, a gyerekek megnőnek”. Én abban hiszek, hogy a gyermeket oltani kell a jóra, a minta pedig mi magunk vagyunk, persze ez nem könnyű a hétköznapi sűrűjében. Megint Titusz jut az eszembe, aki éjjel-nappal velünk volt - hogy próbáljunk a legértékesebből a legtöbbet adni gyermekeinknek, ez pedig manapság a saját időnk. Értelmetlenül túlfeszített világban élünk, a minket körülvevő dolgoknak, eseményeknek és lehetőségeknek a töredéke is elég lenne egy teljes és egészséges élethez, mégis túlhasználjuk magunkat. Ebben a verkleiben már a mulasztás is komoly bűn, ezért kell a lehető legtöbb időt velük tölteni.

Mi az, amit mindenképpen szeretnél továbbadni nekik?

Nagyon szeretném, ha Benedek és Gellért majd Pannonhalmán élhetne. Van egy párhuzam, amelyet régóta hordozok, és időnként fel-felbukkan a gondolataimban. Építész Mesterem gyakran mondta, olyan házakat kell építeni, amelyek idővel műemlékek lesznek. Ez alatt nem azt értette, hogy régi, öreg házakat kell tervezni, sőt pont az ellenkezőjét: gondolatosságában és fizikai valójában is mai házakat, mégis olyan szellemi töltöttséggel és minőséggel, amely érdemessé teszi majd arra, hogy egy adott közösség következő generációi az épületet megtartsák, továbbépítsék és újragondolják benne életüket. Lehet, hogy sántít a hasonlatom, de az se baj: arra szoktam gondolni a gyermekeink kapcsán, hogy egész egyszerűen szenteket kell neveljünk. Ez csupán egy „kis” feladat, a többi kegyelem...

Könyvajánló

Hitelesség a vezetésben

Rövid idő alatt már a harmadik kiadásnál tart Anselm Grün, német bencés könyve, amely *Életet fakasztó vezetés* címmel jelent meg magyarul Bencés Kiadónál. A könyv a *Bencés Lelkiségi Sorozat* köteteként arra kérdésre keresi a választ,

hogy melyek a vezetés alapelvei Szent Benedek Regulájában.

Anselm Grün nevét sokan ismerik Magyarországon is, hiszen könyvei viszonylag hamar eljutottak a hazai olvasókhöz. Az is tudható, hogy a mára már több mint kétszáz könyvet jegyző szerző teológiai és pszichológia képzettsége mellett mindmáig aktívan részt vesz a münsterschwarzachi apátság gazdasági ügyeinek irányításában. Könyvei azért számítanak úttörőnek, mert elsőik között próbálták lefordítani a korai szerzetesség spirituális és életvezetési tapasztalatát a mai ember számára. Sokszor éppen a pszichológia, vagy szociológia egy-egy kifejezése mentén olyan ősi bölcsességére hívja fel a figyelmet, amely a korai kereszténység lelki tapasztalatából származik, és amely – be kell látnunk – nem egyszer az egyházban is feledésbe merült. Anselm Grün az *Életet fakasztó vezetés* című könyvben abból felismerésből indul ki, hogy igen sok ember kerül (vagy kerülhet) élete során olyan helyzetbe, hogy kisebb-nagyobb csoportot kell vezetnie. Már a család is számos kérdést vet fel, a munkahelyi vezetés pedig még sokoldalúbb odafigyelést kíván. A vezetői képességek fejlesztésére különféle tréningek,

kurzusok indultak el – az alapkompenciák elsajátításától egészen a rendszeres szupervízióig. Anselm Grün jól tudja, hogy a bencés közösségekben fontos szerep jut az apátnak és a közösség gazdasági ügyeivel foglalkozó szerzetesnek, a házgondnoknak, s azzal is tisztában van, hogy Szent Benedek nagy hangsúlyt fektet a Regulában arra, hogy minél összetettebben mutassa be mindkettőt. „Benedek számára az a legfontosabb – írja –, hogy az illető a maga személyisége révén vezessen...” Azt gondolja, hogy a célravezetőnek tartott vezetési módszerek elsajátításánál sokkal fontosabb, hogy a vezető ne csak a hatékonyság miatt dolgozzon önmagán, hanem a hitelesség megőrzése érdekében is.

A könyv első fejezetében azt veszi számba, hogy a közösség tagjai milyen képességek meglétét és állandó fejlesztését várják a vezetőtől. A második fejezet pedig feltérképezi, hogy a vezetőnek hogyan szabad gondolkoznia a rábízottakról. Csak ezután esik szó olyan alapvető témákról, mint a szolgálat és vezetés összefüggése, az anyagi-tárgyi világhoz való viszony sokértelműsége, az emberekkel és önmagunkkal való bánás szempontjai, vagy éppen a vezetés céljának nagyon alapvető problémája.

Anselm Grün könyvét haszonnal forgatja mindenki, aki szeretne minél jobb és minél hitelesebb vezető lenni.

Varga Mátyás OSB

Bencés konferencia

A Magyar Bencés Kongregáció, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának Történettudományi Intézete 2010. október 19-20-án tudományos konferenciát szervez a bencés rend magyarországi történetéről.

A konferencia során tárgyalandó témák időkerete a középkortól napjainkig terjed. A tudományos tanácskozás foglalkozni kíván többek között a Benedek-rendi lelkiség történetével Magyarországon, Szent Benedek szellemiségével a bencés rend munkájában, a bencés gimnáziumok és a bencés gazdálkodás történetével hazánkban, jeles bencés tudósokkal, személyiségekkel és életművükkel. Áttekintésre vár továbbá a rend szerepe Magyarország vallási életében, a bencés nővérek története, valamint a XX. századi vallásúldözések korszaka.

A konferencia szervezői tudományos tanácskozásukat nem szeretnék leszűkíteni az egyháztörténet területére, hanem lehetőség szerint minél több tudományág bevonásával kívánják megtartani. Tisztelettel hívják tehát a történész kollégák mellett a művelődés- és irodalomtörténészeket, könyvtárosokat, néprajzosokat, a művészettörténet és zenetörténet kutatóit, minden olyan szakembert, akinek kutatómunkája valamilyen ponton érintkezik a bencés rendtörténettel.

A rendezvénynek a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola budapesti épülete valamint a PPKE BTK piliscsabai campusa ad otthont.

A jelentkezéseket az alábbi címre várjuk: benceskonf@gmail.com

Támogatói oldal

Kedves Barátaink!

Nagy örömmel és hálával számolunk be Nektek a karácsony előtt meghirdetett adománygyűjtő akciónk során befolyt 2.895.000 Ft adomány felhasználásáról.

Ezt a keretet kilenc diákunk támogatására fordítottuk. Az ő szülei a tanév elején jelezték nekünk, hogy olyan anyagi helyzetbe kerültek, amelyben gyermekük ellátására semmit, vagy csak minimális összeget tudnak befizetni iskoláinknak.

A Szociális Alapba érkező támogatásaitok három tanulónknak a teljes évi ellátását biztosítja. A többi támogatott diák esetében a szülői befizetéseket egészítették ki az adományaitok: egy diáknál 87,5 %-ot, három diáknál 75 %-ot, két nebulónál 50%-ot tett ki a segítség mértéke. A VII-XII. osztályban tanuló diákok kiválasztásánál a családi helyzet (nagy család, gyermekeit egyedül nevelő anyuka, kevés jövedelem) mellett kiemelt fontosságot tulajdonítottunk annak, hogy olyan diákok kapják a támogatást, akik szorgalmukkal és közösségi szolgálatukkal példát mutatnak.

A fiúk személyes hangvételi levélben köszönték meg a segítséget támogatóinknak.

Nagy öröm számunkra, hogy vannak olyanok, akik a felhívásunkra válaszul rendszeresen, havonta-kéthavonta küldenek támogatást a Szociális Alap számlájára. A folyamatosan érkező adományoknak köszönhetően a fenti diákok mellett más diákokat is támogatni tudunk majd. A támogatók listája egyre bővül; a sorokat tömörebbé, a neveket kisebbre kellett szedni...

Diákjaink nevében hálásan köszönjük önzetlen adományaitokat!

Nagylelkű támogatóink:

Andrónyi Balázs, Árkai Zoltánné, Arok József, Artrad Kft., Bakonyi Tibor, Balassa Bálint Vendel, Balogh Gergely, Balogh János, Baracska Ervin, Bartal Tamás, Bede-Fazekas Tamás, Béni András, Bertalan Róbert, Bíró Béla, Bogisich Ferenc, Bognár Imréné, Briefer Magdolna, Borbás Dénes, Bors Tamás, Börcsök Tamás, Brumbauer József, Cziráky Antal, Csanády Zsolt, Csértán Ferenc László, Csizmarik Gábor, Dahner-Stipkovits Gerhard, Daróczy Gábor, Daróczyné Leisz Emma, Dativus Bt., Decs István, Dénes Gyula, Dévényi István, Dobos János, dr. Árpásné Ruzsovits Mária, dr. Baján György, dr. Balogh Zoltán, dr. Béres Balázs, dr. Breier Márton, dr. Elischer Ádám Gyula, dr. Elischer Zoltán, dr. Fehér Dezső, dr. Feller Antal, dr. Galavits József, dr. Gerjes Gábor, dr. Horváth Mihály, dr. Karácsonyi Ottó, dr. Kerekes Szilárd, dr. Kövesdi István, dr. Lábady Miklós, dr. László Tamás, dr. Lipák János és felesége, dr. Maróth Miklós, dr. Mihalik Zoltán, dr. Molnár Antal, dr. Molnár Gábor, dr. Molnár Lajos, dr. Molnár Vilmos, dr. Pajor Zoltán, dr. Patonai Attila, dr. Pem László, dr. Péter Béla, dr. Rédly Elemér, dr. Rendi Tibor, dr. Rónaszéki Aladár, dr. Schamschula György, dr. Szalay László, dr. Szántay György, dr. Takács Gyula, dr. Ternovszky Ferenc, dr. Tóth Zsolt, dr. Varga Csaba, dr. Varga Lajos, dr. Wittmann Mihály, Durni Sándor, Égi Ferenc Konrád, Elsner András, Erdy Sándor, Fábián Tamás, Faluhelyi Tamás, Fazekas Ágoston, Fazekas Pál, Fecskes Zoltán Mihály, Fekete István, Feldhoffer István, Feller Antal, Ferencz Pál, Forgács Béla, Fráter Loránd, Füzy Árpád, Galavics Ferenc, Wilhelm Ernőné Gunyhó Zsuzsanna, Gutowski Róbert, Gyárfás Tamás, Gyenese Endre, Hatos László István, Heffler Zoltán, Hersényi Imre, Hesz Antal, Hetzer Béla, Hetzmann Norbert, Hodász István, Horváth Árpád, Horváth Imre, Horváth János, Horváth Miklós, Hufkó Csaba, Hutás Péter, Iberpaker Ferenc, Illés Ferenc, Istvánffy László, Jagicza Alajos, Jenei Ferenc, Kajtár Mártonné, Kálmán Pál, Karger-Kocsis Mihály, Karsai Márton, Kecskés András, Keller Pál, Keöves Ferenc, Kétszeri Máté, Kézdý Miklós, Kiss Gyula, Kiss László, Kiszél Mihály, Kóbor Lajos, Kóbor Márta, Komp Szék Kft., Koska Dániel, Kovács Lóránt, Kozma József, Kundermann Jenő, Kustos Gyula, Kuti József, Lábady Zsolt, Ladányi Gergely Antal, László Zoltán, Lelkes József, Lévért Tamás, Lutter Mária, Lutter Sándor Róbert, Madarász György, Madocsai Zsolt, Mantuano Kálmán, Mantuano Orsolya, Marsai Viktor, Martonné Szilas Katalin, Mátyás Péter, Mátéffy Balázs, Maus Mihály, Medgyesy Mihály, Medivet Kft., Megyeri László, Mihalik Alfonz, Mohácsi Péter János, Moldován Virgil, Molnár J. Attila, Mózer Tamás, Münch István, Nagy Imre, Nagy Győző, Nagy László, Nagy Zoltán, Nedeczky Ferenc, Nefelejcskert Bt., Nemeskéry Edvin, Németh Kristóf, Ötvös András, Pandur Pál, Pásztor István, Patkó István, Páva József, Pekk Antal, Pekker Sándor, Pethő Károly, Pfeffer Imre Ferenc, Pingiczer Ottó, Polgár Judit, Pólik Sándor, Rácz László és felesége, Radnai István, Ress János, Róka Tamás, Rosenstingel Antal, Rudolf Zsuzsanna, Ruzsek Róbert, Sági Ádám, Sándor Pál Rezső, Sári László és felesége, Sárközi János Elemér, Schall Nándor, Siegler Péter, Sili István és felesége, Sipák Zoltán, Soóki-Tóth Gábor, Sörös Gábor, Stöckert Dávid, Szabó Ferenc, Szabó Gyula, Szabó Lajos és felesége, Szabó László, Szakács István, Szám Krsitóf, Székely Ede, Székely Lászlóné, Szendi Zoltán, Szilágyi Mihály, Szmodics Ferenc, Tauer Gusztáv, Tauer Róbert, Terdik Mihály, Terdik Szilveszter, Tomka Emil, Tomka Péter, Tompa Gábor, Tompos Imréné, Réfi Kornélia, Tóth G. János, Tóth Gergely Sándor, Tóth Károly, Tóth Lajos, Ugry Kornél, Ujváry György, Ulrich Ferenc, Urbán László, Valler József, Váradi és Társa Kft., Varga Tibor, Végh Imre, Vida László, Vincz József, Viski György, Viski József, Viski Kornél, Vitéz Piroksa, Vöröskői István, Zab Gyula, Zátonyi Zsigmond, Zima Elek, Zsúnyi Béla

Ballagás '10

Kedves Vendégeink, Szülők, Rokonok, Barátok, Kedves Kollégák, Kedves Diákok! És főképp: Kedves Ballagók!

Szent Pál apostol így ír a Korintusiakhoz első levelében:

„Mert a lerakott alapon kívül, mely Jézus Krisztus, más alapot senki sem rakhat.” 1Kor.3,11.

Utolsó Pannonhalmán töltött évek meghatározó élménye volt az építkezés, mely a nyáron kezdődött, de jócskán bele nyúlt a tanév első hónapjaiba. Köszönöm az ekkor tanúsított türelmeteket, megértéseteket. Amikor 1-2 évvel ezelőtt még a tervezés fázisában járt a projekt sokat gondolkodunk azon, hogy az új lift meddig mehet fel és meddig mehet le. Ez utóbbi főképp az épület alapozásán múlt. Ha gimnáziumunk alapjait 70 évvel ezelőtt kellően mélyre, kellő alapossággal építették meg, akkor lemehet a lift a -3-ig – mondták a szakemberek. Amikor már a terepen, a valóságban ellenőrizték az épület alapjait, lehetett látni: az alapokat -11 méter mélyen, sziklára tették, nyugodtan folytatódhat a munka.

Ismerjük Jézus példabeszédét: A bolond homokra épített, az okos sziklára. Jött az eső és jött a vihar; a homokra épült ház összedőlt, a sziklára épített állt erősen. Krisztus a biztos szikla. A bazilikát sziklára építették – biztosan áll évszázadok óta. Iskolánkat sziklára építették – biztosan áll 70 éve.

Amikor évekkel ezelőtt megszeppent kis diákként megérkeztetek Pannonhalmára, Szent Pál Apostollal tudtuk: nem építhetünk másra, nem rakhatunk le más alapot, mint az egy Jézus Krisztust. A legizgalmasabb építkezés nem a ház falain, hanem az ember bensejében történik. A szívben és az észben, az érzelmi és az akarati világban, szellemben és lélekben. Az igazi építési terület számunkra ti voltatok: az adatott meg nekünk, nevelőiteknek, tanáraitoknak, hogy a ti belső világotok alakításában vegyünk részt. Hogy tudásban, igaz emberségben gyarapodjatok e változó világban. Amikor engedtetek és akartátok, arra nyílt lehetőségünk, hogy legértékesebb, belső világotok, belső házatok növekedésének legyünk munkatársai. Köszönjük, hogy ebben partnerek voltatok. Köszönjük, hogy még többel leptetek meg bennünket, amikor a Mikulás vagy a farsang alkalmával magatok legjavát adtátok, amikor rácsodálkozhattunk belső világotok szépségére, gazgagságára. Köszönjük szüleiteknek, hogy bizalmukkal megajándékoztak minket és legföltettebb kincsüket: Titeket ránk bízta. Azt kaptuk feladatul, hogy gondos szemmel kísérvük belső házatok építését, jó tanáccsal, segítő szavakkal legyünk mellettetek. Tudjuk: szent az a hely, ahová e munka folyamán közeledünk.

Ezért mint Mózesnek az égő csipkebokor előtt, nekünk is csak levett saruval szabad építkeznünk ezen a munkaterületen. Bocsánatot kérünk, ha erről olykor megfeledkeztünk és bakancsban jártunk.

Most elmentek és tapasztalni fogjátok: mi a maradandó abból, amit itt kaptatok, mi a maradandó abból, amit befogadtatok. Sok építőmester fog jelentkezni, hogy folytassa a megkezdett munkát. Hiszen értékesek vagytok, és ez sokakat fog vonzani. De bárki is legyen az, aki közel akar kerülni hozzátok, egy valamit soha ne feledjete: a lerakott alapon kívül, mely Jézus Krisztus, más alapot senki nem rakhat.

Mi van akkor, ha azt fedezed fel akár most, akár a későbbiekben, hogy nem tudod, merre tovább, hogy minden bizonytalanra válik körülötted, ha úgy érzed: a talaj kicsúszik lábad alól. Mit kell tenni ilyenkor? Az alapot a ház építésének kezdetekor határozzák meg. De sosincs késő! Az alapokat később is meg lehet erősíteni. A főapátság bejáratának építését 1943-ban sebtében kellett befejezni, a háború közeledett, a Vörös Hadsereg már a Kárpátoknál járt. A főkapu a középkori várakokra épült, nem volt idő kellően mélyre ásni, a töltésre épült. Tudták ezt, de sietni kellett, nem volt idő mélyebbre menni. A kapu elkészült és szolgálta az itt élőket. Teltek-múltak az évek, és a főkapu meg a hozzá tartozó épületrész idővel megsüllyedt. De nem kellett lerombolni az egészet, hanem meg lehetett menteni azáltal, hogy az alapozást megerősítették. Igaz, utólag nagyobb, költségesebb, fárasztóbb ez a munka. Amint a főkapu alapozását utólag meg lehetett erősíteni, úgy te is megerősítheted az alapozást, melyre építéd életed. Soha sincs késő, amíg éltető lehelt van benned, addig újrakezdehdet..

„Mert a lerakott alapon kívül, mely Jézus Krisztus, más alapot senki sem rakhat” Kedves Ballagó Diákjaink! Isten veletek!

Hardi Titusz OSB

Pannonhalma, Isten véled!

XII.A.

Osztályfőnök:

Juhász-Laczik Albin OSB

Borián András

Czett András

Csaba Bálint

Dávid János

Dvorácskó Péter

Galla Csaba

Grósz Ákos

Hegyháti Zsolt

Hegyi Kristóf

Horváth Gergely

Hunyady Márton

Hyross Ferenc

Király Gábor

Kovács Domonkos

Légrády Bálint

Lendvai Gyula

Magyaros László

Matyikó Ádám

Mayer Miklós

Molnár Titusz Márton

Paál László

Ratkóczy Péter

Schnur László

Siska Márk

Szabó Roland

Tamás Dániel

Tóth László

Tóth Márton

Valach Milán

XII.B.

Osztályfőnök-prefektus: Tóth József **prefektus:** Bajnóczi Gábor

Alföldi Péter

Belák Benjámin

Berta László Gergely

Bozóki Mátyás István

Dévényi Péter

Dobszay Balázs Gábor

Domonkos Csaba András

Fekete Dávid

Gajdics Bence Dániel

Gömöri Gergő

Hunya Máté

Kemény Máté

Kisnémet László

Kiss Gergő

Kovács Gábor Béla

Krénuszt Ákos

Krisztián Péter

Lencz Péter

Lippenszky Levente

Lippenszky Máté

Meszes Márton

Nagy Péter Csaba

Németh Imre Pál

Pála Péter

Pintér Ambrus

Sinka Dávid Zsolt

Sötét Máté

Surányi Ábel

Szabó Márton Fülöp

Szabó Péter

„Papirban kaptam ezt a szót,
mely messze földön pálma volt.
Papirba göngyölt gyenge tőt,
s most lám, előttem földbe nőtt.”

Nemes Nagy Ágnes

„Χαλεπα τα καλά. Ami szép, az nehéz;”

Babits Mihály

